1 page en langue française — 3 Seiten in deutscher Sprache

Stindardul

Anul XVI, Nr. 105/106, dec. 1968 – martie 1969 | Versandort: München; Redaktion: 808 Fürstenfeldbruck, Jägerstraße 17 | Einzelpreis 1 DM

PRAGA DE FOC

Lumea întreagă a aflat că şi în Europa se moare pe rug când e vorba de libertate. Era tânăr, crescut sub regimul omologat de bătrânii cinici ai Occidentului, student în istorie, asupra căreia meditând n'a găsit altă modalitate de a „contesta" decât imolându-se în piaţa Sf. Venceslas.

Cum au reacţionat „conştiinţele" în faţa gestului fără întoarcere? De Gaulle s'a aşezat cu Kirilin la masă. Mauriac, care vociferează când e vorba de cauze stângiste, a tăcut. Iar Marele Pontif a vorbit deşi era mai bine să tacă. Radio Vatican comentase astfel sacrificiul lui Jan Palach, comparându-l cum e just cu fervoarea primilor creştini: „Există valori superioare vieţii pentru care, la nevoie, trebuie să mori." Dar straniul urmaş al lui Petru a ţinut să aducă corectura într-o frază ambiguă, după care „Biserica apreciază dar nu aprobă!"

Fără pasiune dar şi fără menajamente ne vom spune gândul nostru întreg.

Preşedintele francez e, în ochii noştri, omul politic cu vocaţia tuturor trădărilor. Nu există angajament respectat de Charles De Gaulle. Algeria franceză, pe care a pretins că a „înţeles-o"", e azi bază sovietică. De alianţa atlantică, fără acoperirea căreia nu s'ar fi putut instala la Elizeu, s'a lepădat. Anglia, care i-a dat posibilitatea de a gândi, vorbi şi acţiona liber, e azi ţinta permanentă a atacurilor şi intrigilor sale. **Prietenia franco-germană, pe care şi-a articulat bună parte a manevrelor sale, a fost lichidată prin simpla afirmaţie antiistorică după care Silezia „e cea mai poloneză dintre regiuni". În Canada gazdă a proferat strigătul nediplomatic de „Vive le Québec libre!" dar la Bucureşti n'a exclamat „Trăiască Basarabia!" În timp ce Cehoslovacia lui Jan Masaryk – fidelul prieten al Franţei – agoniza într-o luptă epică cum Europa n'a mai cunoscut dela Salamina, preşedintele francez pronunţa cea mai imorală din expresii care il stigmatizează pe vecie: invazia tancurilor sovietice e doar un „accident" în calea prieteniei franco-sovietice. Unde se vede că lecţia administrată de golănimea Parisului condusă de Cohn-Bendit a fost inutilă. Franţa – altădată Hristosul naţiunilor – e azi Cuba Europei iar „Topaz" doar o ficţiune depăşită de realitate. Pomenim aici pe Francois Mauriac numai pentrucă el reprezintă zona cea mai odioasă a inteligenţei occidentale, care pornită din faldurile „Acţiunii franceze" constitue aliatul cel mai util al penetraţiei sovietice în apus.**

Nici despre Pavel VI nu ne vom sfii să spunem ce credem. Dezaprobând martiriul lui Jan Palach, Sanctitatea Sa s'a revelat a fi un discipol al lui Herbert Marcuse: „Civilizaţia occidentală a glorificat totdeauna eroul, sacrificiul vieţii pentru cetate, stat, naţiune; rareori s'a întrebat dacă cetatea, statul, naţiunea meritau sacrificiul". În numele lui Hristos, popoarele sunt îndemnate să accepte tirania – la care nu există decât un singur răspuns, dat de oameni care au nenorocul de a nu fi negri: preferăm să fim apostaţi dar liberi! Sau, cu cuvintele unui fost aliat, trădat de Franţa sovietică: e preferat să pierzi simpatia lumii păstrând independenţa decât, asemeni Cehoslovaciei, s'o câştigi pe cea dintâi, pierzând-o pe a doua.

Aşa se cristalizează situaţia în acest început de an 1969, care totuşi umple de speranţe inimile celor intransigenţi. La Casa Albă s'a instalat omul care l-a demascat pe spionul Alger Hiss, care l-a înfruntat pe Hruşciov în propria lui capitală şi care promite să folosească alt limbaj şi alte metode decât demagogii din clanul semi-gangsteresc Kennedy-Onasis. Revoluţia comunistă, trădată succesiv de muncitorii din est şi vest, părăsită de exaltaţii lumii a treia, rămâne fără trupe. Recursul la studenţi constitue ultimul pas, delirant, al „Manifestului comunist" golit de orice semnificaţie. Şi aici intervine dezarmarea morală de care Marcuse şi Pavel VI sunt egal responsabili.

Dar deasupra tenebrelor atâtor laşităţi luminează prima făclie. Numele unui student anonim cântăreşte azi mai mult decât prestigiul unor politicieni ilustraţi în răutăţi.

Praga de aur e azi Praga de foc – sanctuar al unor inimi mari.

STINDARDUL

Emmanuel R. BOGDAN

La 110 ani dela Unirea Principatelor

Ceva nou despre Cuza-Vodă

Evenimentele privind Unirea sunt bine cunoscute. Studii însemnate au fost întocmite de istoricii români, înfăţişând însă adesea faptele în lumina opiniilor lor politice. Sunt bazate pe foarte însemnate culegeri de documente contemporane Unirii. Din nefericire, grija de a arăta faptele pe baza documentelor a împins pe mai toţi autorii de a lăsa deoparte memoriile şi corespondenţele contemporane. Amintiri sau scrisori ca a le lui Alecsandri, Ion Ghica, Costache Negri şi mulţi alţii su fost în foarte mică măsură întrebuinţate, iar azi, sunt date uitării. Dacă amintirile şi memoriile păcătuiesc fiind redactate după întâmplarea faptelor, putându-se presupune o oarecare aranjare a faptelor, însemnările şi scrisorile sunt izvorâte din mintea şi sufletul autorilor, fără grija de a influenţa posteritatea. Cu siguranţă nu sunt lipsite de patimă, dar aceasta ne face a retrăi alături de ei clipele istorice. Interesul ce-l prezintă este unic. Azi, cele mai multe fiind pierdute prin vitregia timpurilor cât şi din cauza nesocotinţei celor ce le deţineau, din simple scrisori au devenit adevărate documente, preţioase prin conţinutul şi raritatea lor.

Mi-a fost dat să-mi cadă în mână o asemenea corespondenţă privind o perioadă de peste zece ani. Sunt scrisorile surorilor Dimache, fiicele vornicului Neculai Dimache, Henrieta Lascăr Bogdan şi Elena Ion Docan. Le-am copiat înainte de a fi vândute Academiei Române de un coborâtor al autoarei lor. Prin situaţia socială şi înrudirile ei, autoarea cunoştea toate amănuntele. Fiind şi o persoană inteligentă, punctul ei de vedere e cu atât mai interesant. Scrisorile sunt inedite, scrise în franţuzeşte din Iaşi, surorei ei, la Dimăcheni, lângă Botoşani.

3 Ianuarie 1859.

Draga mea Elena,

„Am reţinut azi pe Scumpul (un servitor) numai pentru a-ţi putea da veşti politice. Închipuie-ţi că mâine, 4 Ianuarie are loc alegerea Domnitorului şi că partidul naţional chiar de astăzi a proclamat pe Alecu Cuza Domnitor; că ieri erau trei candidaţi, Negri, Mavroyeni şi Cuza. A fost balotaj până la trei dimineaţa şi înfine Cuza a eşit. Până mâine nu se ştie încă dacă nu va fi un altul pe tapet. Ori ce se va întâmpla, voi telegrafia. Mâine seară trimeteţi să ia telegrama de la Schmit. Există nemulţumiri pentru alegerea acestui nou Domnitor şi chiar din această noapte aproape cei mai mulţi sunt nemulţumiţi (în litere cirilice): „toată lumea-i opărită". Nu-ţi poţi închipui confuziunea care domneşte. Regret foarte mult că Jean (Docan, soţul Elenei) şi cu tine nu sunteţi aici, căci suntem poate în ajunul de a fi foarte nenorociţi. Beizadea Grigorie (Sturdza, fiul lui Mihai Vodă Sturdza) astăzi a căzut complet, şi nu mai are nicio şansă deacum înainte (era şi el candidat la domnie)".

Iaşi 17 Ianuarie 1859

„Dragă Elena, am atâtea veşti să-ţi dau că nu ştiu pe unde să încep. Trebuie să-ţi spun că dela alegere ne amuzăm enorm. Închipuie-ţi că în opt zile am dansat în cinci rânduri; în fiecare miercuri după teatru este serată la Smărăndiţa Catargi unde ne amuzăm ca nebunii până pe la trei dimineaţa, duminicile la Eliza Cantacuzino soţia lui Mihai Cantacuzino, joile la sora mea (Catinca, văduva fostului Caimacam anti-unionist Teodor Balş) la ea până aseară se discuta, dar eri am transformat'o în serată dansantă. Se vor da mai multe mari baluri, pentru a începe, de mâine în opt zile va fi cel mai frumos bal ce va putea fi văzut, balul tineretului civil, dat Domnitorului, se va cheltui aproape trei mii de galbeni, va fi în saloanele curţii, toaletele ce se prepară vor fi minunate...

...al doilea bal va fi dat de militari, al treilea va fi dat de Domnitor, al patrulea de Esmeralda (Ventura), se vorbeşte de un al cincilea dat de Mavroyeni; înfine ne amuzăm ca ne-

(urmare în pag. 3)

> „De acum înainte nu se vor înmormânta atâtea talente româneşti, care se înmormântau până acum din lipsa instituţiilor naţionale; căci iată se deschide astăzi biserica ştiinţelor pentru toate clasele naţiunei române, fără de nici o diferenţă. Zi de bucurie, zi fericită, care ne aminteşte zilele lui Alexandru cel Bun, întemeietorul Academiei noastre cele d'întâi; te salut, în numele tinerimei române, te salut ca pe ziua în care a înviat muma ştiinţelor pentru fiii Românilor; reîntoarce-te în tot anul şi în tot secolul, totdeauna mai bună şi mai fericită; conservă memoria întemeietorului acestei universităţi, ca să fie eternă şi dulce ca memoria lui Alexandru cel Bun; conservă memoria părinţilor patriei, care au contribuit şi vor contribui la întemeierea, consolidarea şi înflorirea ei; conservă memoria învăţătorilor şi miniştrilor Moldovei care conduc educaţia naţională pe calea progresului şi au ştiut să-şi deie această pompă de sărbătoare naţională şi purure neuitată; conservă, zic, această Universitate română şi fă ca să fie în tot anul mai luminată şi mai înfloritoare, pentru ca să vadă generaţiile viitoare, cum că România în anul 1860 a fost guvernată de Domnitor Român."
>
> Simion Bărnuţiu
> (Discurs la inaugurarea Universităţii din Iaşi)

Alexandru Ioan I Cuza
Domnitorul României (1859–1866), mort la 5/23 mai 1873 la Heidelberg, pe pământ străin şi între străini.

Durerea exilaţilor mai tineri

Am părăsit ţara în urmă cu câteva luni. Nu mai puteam suporta mizeria zilnică, minciuna permanentă şi mai ales machiavelismul politicii comuniste din ultimii ani. Am găsit un cer senin în Italia şi perspectiva libertăţii. Am scăpat de un iad care pe zi ce trece devine mai satanic, mai rafinat în metode şi înşelăciuni, mai greu de îndurat. Am lăsat în ţară sute de prieteni şi de cunoscuţi, care cu toţii mă invidiază. Ei nu ştiu cum trăesc eu, **dar ştiu că am scăpat, că sunt liber.** Pentru ei, aceasta este de ajuns. Am lăsat în ţară milioane de compatrioţi, orăşeni şi mai ales ţărani, care pe zi ce trece tot mai greu o duc. Cărturari sau oameni simpli, tineri şi bătrâni, dar mai ales tineri, ei s'au călit şi s'au maturizat politiceşte, învăţând să aprecieze libertatea şi să urască comunismul. Când ceasul istoriei va bate, şi convingerea tuturor este că acest ceas va bate în curând, ei vor şti ce este de făcut pentru a deveni stăpâni pe noi înşine şi pe ţara noastră.

Am venit în occident cu speranţa că voi găsi aici o comunitate românească unită şi solidară, **capabilă prin vârfurile ei să canalizeze puternica rezistenţă din ţară.** Aici m'am înşelat! Dela o zi la alta, m'am convins de lipsa de unitate de vederi care merge până la neînţelegere şi la constituirea de grupuri ostile, lipsă de unitate care afectează interesele neamului şi patriei.

În închisorile din ţară, în lagărele de muncă forţată, în raporturile de fiecare zi dintre oamenii dela ţară şi dela oraşe, s'a produs o sudură. Toţi au uitat păcatele trecutului, resentimentele şi interesele meschine de clan. Unii români din exil n'au înţeles şi nu înţeleg încă sensul transformărilor din ultimii 20 de ani. În ţară s'a făurit o totală unificare a năzuinţelor. **Toţi românii sunt doar români şi nimic altceva,** fiind convinşi că duşmanul tuturor este comunismul. Toţi trăesc cu speranţa că, într'o bună zi, vor scăpa de teroarea ruso-comunistă, că îşi vor recâştiga libertatea, că vor fi singuri stăpâni pe destinul lor... Mă tem însă că anumiţi refugiaţi mai vechi, pierzând pasul şi orientarea, nu mai mărşăluiesc în rând cu neamul. Pe meleagurile pe unde trăesc acum, aceşti refugiaţi se socotesc desrădăcinaţi. **Mâine însă, dacă se vor reîntoarce în România, se vor simţi străini la ei acasă.** Românii de azi şi cu deosebire noi, cei tineri, nu vom accepta vreodată forme învechite de viaţă, combinaţii de clanuri şi panglicăriile demagogilor. Nu vom accepta resuscitarea obiceiurilor şi sistemelor politice cărora le datorăm în definitiv regimul de astăzi şi prezenţa trupelor sovietice în inima Europei. Nu vom accepta aceasta, cu aceiaşi hotărîre cu care nu acceptăm comunismul. Chiar dacă nu am avut manuale şi cărţi obiective la dispoziţie, noi cunoaştem istoria mai recentă a României; din greşelile trecutului am tras învăţăminte şi deaceea nimeni nu ne mai poate înşela, după cum nu ne pot înşela nici tiradele „naţionaliste în formă" ale actualilor şefi comunişti. Tineretul românesc de astăzi are un ideal pentru realizarea căruia va lupta cu hotărîre de neînfrânt şi acest ideal este **Libertatea.** Libertatea pentru care atâţia fraţi mai mari ai noştri şi-au dat viaţa, în puşcării, în lagărele de exterminare şi în nenumărate lupte cu zbirii comunişti.

Lupta împotriva ununi inamic organizat la scară mondială necesită **unitate.** Nu este vorba numai de unitatea românilor exilaţi, ci de unitatea tuturor forţelor necomuniste din occident. Dar, mai întâi trebue să realizăm unitatea românească în exil. Cei ce nu înţeleg necesitatea **unirii fără fisuri sunt sau orbi, sau orbiţi de patimi. Ei vor fi măturaţi de tăvălugul istoriei.**

Prea multe au fost eşecurile, prea dureroase au fost dezamăgirile şi prea grele umilinţele. Ajunge! Nu vom mai îngădui ca alţii să ne croiască destinul. Vom merge deci înainte, fără să ne pese că personagii ale exilului, mai mult sau mai puţin „proeminente", victime ale dezorientării şi oboselii, scontând poate chiar şi unele avantaje, încep acum dialogul cu călăii. **Niciodată poporul român nu va ierta gunoiului din exil această întindere de mână criminalilor dela Bucureşti, peste sângele fraţilor noştri martirizaţi de comunişti.**

Alţii au poate circumstanţa atenuantă a bunei credinţi, invocând „bunele intenţii", ale lupilor hămesiţi care diriguesc ţara. Atenţie fraţilor! Noi am fost şi suntem martorii celei mai diabolice mistificări. Posibilitate de compromis cu marxist-leninştii nu există. Comuniştii, indiferent de tendinţele pe care le manifestă, în funcţie de împrejurări şi de tactică, sunt aceiaşi. **Ei nu iartă pe nimeni.** În ţară, ei acceptă doar pe acei care au fost complet „reeducaţi" şi pe

(urmare din pag. 3)

SCOLII

Colaboraţionism şi avangardă literară

Nimic nu e întâmplător în mişcările de şah ale RSR-ului, dar pentru a ghici intenţiile secrete ale strategilor nu ajunge să-i cunoşti intim. Este mai ales nevoie de timp şi de răbdare; materialul colaţionat expune apoi clar liniile de forţă.

De vreo doi ani revistele bucureştene, culturale ori ştiinţifice, s'au molipsit subit de obiectivitate. Mai corect decât la „Fiinţa românească" (Paris) care ignoră tot ce nu este de gust ieruncoid – **Viaţa românească**, **Contemporanul**, **Luceafărul** s'au pus să ne citeze numele cu ghiotura şi fără discriminare. Subsemnatului i-au fost rezervate două recenzii politicoase, o optime de coloană în „Luceafărul" şi o pagină şi un sfert în „Viaţa românească". Era fireşte „invitaţia la dialog" – realizat în paginile unei reviste pariziene şi în alte publicaţii ocazionale de platformă. Unii cărturari români s'au văzut peţiţi cu bani grei; refuzând scârbiţi au pierdut dintr'un gest şi apartament şi maşină. Bine înţeles, faţă de cei fuduli de ureche, „obiectivitatea" a încetat la Bucureşti la fel de spontan cum începuse. Să stabilim aşadar alte filiaţii care par durabile şi fructuoase. O simplă cronologie ajunge.

1966 în „Acta philologica" vol. 5 publicat prin generozitatea „Fundaţiei europene Drăgan", Pierre Jolivet face elogiul lui Samyro-Tzara.

1967 în „Revista scriitorilor români" vol. 6, dl Ştefan Baciu scrie şi el tot despre Tzara, Fundoianu, Brauner, iar dl Horia Stamatu – abandonând pentru o clipă goanga cronică a „Ţiganiadei" – se ocupă de Urmuz.

1968 în „Luceafărul" din 28 decembrie se realizează o pagină cu Wexler-Fundoianu-Fondane, Brauner etc., despre care „v. i." a scris demult în „România" dela New York.

– în „România literară" din 7 noembrie se recenzează „prestigioasa revistă internaţională **Adam**, care apare la Londra, editată de publicistul Miron Grindea". Iar Urmuz şi semnături amestecate: Saşa Pană, Mira Simian-Baciu, etc. Dl Ion Raţiu, inocent în treburile poeziei politice, s'a grăbit să facă reclamă publicaţiei. Căreia „România literară" din 16 ianuarie 1969 avea să-i mai consacre o jumătate de pagină şi o oca de tămâie.

– în „România literară din 31 octombrie 1968 la rubrica „prezenţe româneşti" se semnalează „ultimul număr din caietele internaţionale de poezie **Mele** – ceeace în limba hawaiană înseamnează şi cântec şi poezie – pe care le editează la Honolulu poetul Ştefan Baciu". (Parcă am mai citit explicaţia lingvistică, **tale quale**, şi în publicaţiile exilului). La 5 decembrie se revine cu elogii suplimentare.

1969 în „Glasul patriei", D. Tudor – cel care a scris cele mai abjecte rânduri anti-romane – face elogiul Romei şi al „Fundaţiei europene Drăgan" care . . . vezi mai sus.

*

Inţelegi acum, iubite cititor, dece rinoceri, inorogi, moftangii şi alţi mameluci au început a strigare acum câţiva ani – colectiv şi individual dar la fel de neajutoraţi – împotriva unei afirmaţii verificate ulterior: Caragiale, Ionesco şi Urmuz sunt steag colaboraţionist.

Pseudonim, poreclă şi renume

Ciudat: nu găsesc în toată literatura psihanalitică, în afară de aluzii sporadice, un studiu complet despre schimbarea numelui. Şi ce material bogat ar putea furniza această nevroză de disimulare.

Cine şi dece îşi părăseşte numele moştenit? Exclud din capul locului simple adaptări ortografice (ca -**esco**, -**ano**) ori traduceri. Legea franceză admite pentru cetăţenii naturalizaţi astfel de modificări. Nu înţeleg însă cum un lingvist ca L. Şăineanu a putut să-şi transforme numele într'un calambur nefericit: **Sainéan = c'est néant!** Nu mă opresc nici la exigenţele curente ale activităţii ziaristice.

Când te cheamă **Brânzaru** şi îţi spui **Flamingo**, actul poate fi justificat estetic, deşi **Ovidius Naso** (adică „oier nasol") nu s'a jenat să-şi poarte numele dela Sulmona la Tomis. Dar când te naşti **Cazangioglu** ori **Isaksohn** şi vrei să ţi se spună **Cloşca** ori **Basarab** e clar că avem de-a face cu un complex de renegare a originii rasiale şi o aspiraţie de înobilare.

Cum însă în societăţile noastre europene, afară de cazuri de matronimie, numele de familie este moştenire paternă – schimbarea lui constituie o rebeliune împotriva tatălui: cazul lui Vyvyan Holland, fiul lui Oscar Wilde.

Iată câteva exemple literare. Din „Martin Fierro" partea II, strofa 1221:

aquel que su nombre muda
tiene culpa que esconder
(„cel care numele îşi schimbă
are o vină de ascuns").

Din „Istoria nemuritoare" de Karen Blixen: „. . . Ellis Lewis nu era adevăratul său nume. Se numea Elishama Levinsky. Luase un nume nou nu – aşa cum făceau mulţi din cei care plecau în China – pentru a ascunde vreo infracţiune ori ilegalitate pe care el ar fi comis-o, ci pentru a şterge infracţiunile comise împotriva sa, un trecut întreg plin de suferinţe". Din „Lord Jim" de Joseph Conrad: „Pentru albii din lumea porturilor şi pentru căpitanii de vapoare se numea doar Jim – atât. Desigur avea şi un alt nume, dar avea grijă să nu fie pronunţat. Incognitoul său, străveziu ca o sită, nu ascundea o persoană ci un fapt. Când faptul străpungea incognitoul, pleca din portul în care se afla în acel moment şi se muta mai spre est".

Aceste citate reflectă aceeaşi situaţie: refularea trecutului prin schimbarea numelui.

Nu reuşesc să găsesc fapte în folclorul românesc. Se vede treaba că sănătatea mintală a ţăranului român l-a împiedecat să întrevadă o situaţie care nu însemnează altceva decât **lepădare**. Scriitorul Ion Băieşu – pe numele real Ion Mihalache – relatează în „România literară" din 16 ianuarie 1969: „ – Dar să-ţi povestesc replica bunului meu tată, ţăran din comuna Aldeni, judeţul Buzău, fost cioban, fost ţăran întovărăşit, fost ţăran colectivist, fost ţăran cooperator, actualmente pensionar. 'Iartă-mă, tată, dar a trebuit să-mi schimb numele. Acum mă cheamă Ion Băieşu'. 'Mă, mi-a zis el după o lungă pauză, tu ai făcut ceva urît'. Da, i-am spus, am scris o poezie". Interesantă este reacţia ţăranului din Aldeni, care gândeşte ca gauchul din pampa argentiniană; nu e singura coincidenţă de mentalitate dela Carpaţi la Anzi.

Ţi-a zis satul Vasile **Furăvaci**, accepţi şi dacă poţi speli ruşinea şi cinsteşti porecla. Lucrul îl ştia marele iubitor al satului – Alecsandri cel cu fanteziştii strămoşi veneţieni:

Ne dase nume de curcani
Un hâtru bun de glume;
Noi am schimbat lângă Balcani
Porecla în renume.

Literatura populară ne avertizează împotriva omului roş, ori a spânului dar nu împotriva celui care şi-a schimbat numele, categorie inexistentă în lumea satelor. Moda a fost introdusă la oraş, mai ales în cercurile literare stângiste, împânate de alogeni. E cunoscut cazul cutărui pontif literar dintre cele două războaie, care avea mania să facă „toaleta numelui" debutanţilor. Zaharia Stancu – care a comis multe ticăloşii – are meritul de a fi refuzat: „ceeace voi scrie voi semna cu numele meu". Iată un alt aspect al schimbării numelui: fuga de răspundere. Tot ce faci sub nume împrumutat îţi aparţine mai puţin. (E semnificativ faptul că lumea interlopă mişună de porecle şi pseudonime). Iluzie vană: de moştenirea din sânge şi din subconştient nimeni nu se poate desbăra oricât şi-ar farda numele şi chipul. Aventura a fost tratată cu pătrundere în filmul american „Seconds" (Renăscuţii).

Inţelepciunea omului deplin constă în asumarea trecutului său, cu pacate ori biruinţi, liniştit, fără subterfugii. Pseudonim – prodrom al laşităţii.

E. LOZOVAN

Refugiaţii români din Lagărul Traiskirchen

Prin poziţia ei geografică, situată la limita dintre cele două lumi pe care le-a creiat împărţeala dementă dela Yalta, Austria este ţara spre care se îndreaptă permanent cel mai mare număr de refugiaţi politici din ţările încăpute sub stăpânirea comunistă.

Majoritatea celor care solicită azil în Austria provin din ţările comuniste vecine (Cehoslovacia, Ungaria şi Jugoslavia), în cursul anului 1968 însă şi numărul refugiaţilor români sosiţi aci a fost mare, cu deosebire după invazia sovietică a Cehoslovaciei.

Modul în care refugiaţii aceştia au ajuns în Austria diferă dela ţară la ţară şi chiar dela caz la caz. Astfel, din Cehoslovacia unde regimul oportunist al lui Dubcek, în încercarea sa de a altoi comunismul la lumea liberă, a acordat paşapoarte tuturor solicitanţilor, refugiaţii vin toţi cu paşapoarte legale. Şi autorităţile jugoslave acordă paşapoarte cu uşurinţă. Majoritatea refugiaţilor provenind din această ţară preferă însă să treacă frontiera clandestin, aceasta din pricina riscurilor minime: pază slabă la frontieră şi pedeapsă destul de blândă în caz de nereuşită . . . Din România, Ungaria, Polonia şi din Bulgaria cei mai mulţi refugiaţi au sosit în Austria ca turişti, dar şi numărul aceloa care au trecut frontiera clandestin este apreciabil. După estimări destul de precise, în cursul anului 1968 au rămas în Austria, cerând aci azil politic, aproape 250 de compatrioţi. Din cei aproximativ 150 refugiaţi români care au trecut în 1968 prin lagărul dela Traiskirchen, 94 se mai aflau în acest lagăr la 31 decembrie 1968. La începutul lui februarie 1969 un număr de 88 refugiaţi români se aflau încă la Traiskirchen.

Trebue menţionat că legile austriace oferă refugiaţilor libertatea de a locui în lagăr ori la adrese particulare, în funcţie de relaţiile personale sau de posibilităţile financiare ale fiecăruia. Aşa se explică faptul că o parte dintre cei refugiaţi, locuind în Viena cât şi în alte localităţi, rămân necunoscuţi pentru cei care locuiesc în lagăr şi care formează nucleul de bază al refugiaţilor.

Până la ocuparea Cehoslovaciei de către trupele sovietice, numărul refugiaţilor români în Austria era relativ mic. El a crescut rapid după evenimentele din august 1968 şi continuă să crească cu fiecare nou transport de turişti. Socotind după numărul autocarelor sosite din România la Viena, din fiecare autocar au rămas în Austria cel puţin 5 turişti, din cele mai multe autocare însă zece până la cincisprezece. Ajunşi pe teritoriul austriac, turiştii români s'au izbit de o sumă de greutăţi, fie din cauza necunoaşterii situaţiei şi a posibilităţilor din Austria, fie din pricina ghizilor şi a securiştilor care-i supraveghează permanent. Unii ghizi au avut o purtare josnică şi incompetentă chiar faţă de turiştii care s'au întors acasă, întreţinând permanent în sânul grupurilor respective o atmosferă de neîncredere reciprocă şi de tensiune, oprind paşapoartele turiştilor, oprindu-le bagajele şi chiar banii de schimb, aceasta din urmă cu speranţa că banii acelora care nu se vor mai întoarce vor rămâne definitiv în buzunarul lor. Tot atâtea indicaţii asupra libertăţilor de care se bucură cetăţeanul român în republica socialistă! . . .

O altă parte din refugiaţii români din Austria n'au venit aci direct ci fuseseră mai întâi în Jugoslavia sau în Cehoslovacia, tot în calitate de turişti. La consulatele austriace din Praga şi din Bratislava, ei au obţinut destul de uşor viza de intrare în Austria. În Jugoslavia asemenea viză a fost obţinută ceva mai greu, dar cei mai mulţi au căpătat-o. Infine, alţi compatrioţi au ajuns în Austria trecând clandestin 2 frontiere, **luând asupra lor riscul unei condamnări de doi până la zece ani închisoare.** Pentru toţi însă cauzele refuzului de a se mai reîntoarce acasă sunt aceleaşi: **lipsa totală de libertate şi condiţiile materiale grele din România.** Foarte puţini sunt acei care au fost determinaţi în hotărîrea lor de ipoteticul pericol al „ocupării" României de către trupele sovietice.

Absolut sigur este faptul că 90% din cei care au ales libertatea plănuiseră de ani de zile să evadeze din raiul comunist. Numărul acelora care s'au hotărît în mod spontan să rămână este extrem de mic.

Odată ajuns în Austria, fiecare a căutat să-şi pună în aplicare planul de evaziune, făcând saltul în necunoscut.

In **necunoscut** şi pentru faptul că la plecarea din ţară auziseră că Austria nu acordă azil politic, ba chiar că autorităţile austriace ar trimite înapoi în România pe acei care refuză să se mai întoarcă. Măcinaţi de neîncredere şi de nesiguranţă, unii refugiaţi s'au dus direct la ambasada americană din Viena şi n'au vrut să plece de-acolo până ce nu li s'au dat asigurări. Alţii s'au dus la alte ambasade occidentale solicitând viza de intrare în ţările respective. Până în cele din urmă, toţi au ajuns însă la „Fremdenpolizei" unde li s'au făcut formele de rămânere în Austria şi de trimitere în lagărul dela Traiskirchen. În general, poliţia austriacă s'a purtat politicos şi a manifestat înţelegere. S'au găsit însă şi poliţişti mai puţin înţelegători care au pus celor care cereau azil politic întrebări nelalocul lor, anume de felul acestora:

– Dece nu ai venit cu acte şi cu bagaje?
– Dece ţi-ai părăsit familia?
– Dece nu ai venit cu bani mai mulţi? . . .

Puse cu aroganţă, ironic, chiar batjocoritor, oricine îşi poate închipui ce efect au asemenea întrebări asupra unor oameni care şi-au părăsit pe cei dragi şi rodul muncii de o viaţă numai şi numai pentru că se săturaseră de minciună şi erau dornici de libertate.

După îndeplinirea formalităţilor dela Poliţie, refugiaţii sunt transportaţi la Traiskirchen, la 22 km de Viena şi la 4 km depărtare de Baden, unde se află principalul depozit de refugiaţi din Austria. Lagărul ocupă o suprafaţă de aproximativ 10 ha, având înăuntrul lui o clădire masivă cu 3 etaje şi alte 6 clădiri mai mici. Pe vremuri a fost aci şcoală de ofiţeri ai armatei imperiale, apoi cazarmă germană şi, până în 1955, cazarmă sovietică. Refugiaţii de sex masculin locuiesc în dormitoare mari de câte 20 până la 40 de paturi. Foarte puţini: în camere de 4 sau 8 paturi. Celibatarele de sex femenin sunt adăpostite într'un pavilion special, în camere cu câte 8 sau 10 paturi, iar cei cu familie în celelalte pavilioane, de regulă câte 2 sau chiar 3 familii în aceiaşi încăpere.

La sosirea în lagăr, bărbaţii sunt izolaţi pe timp de două sau trei săptămâni în ultimul etaj al clădirii principale. În această perioadă, „de carantină", refugiaţii sunt supuşi la interogatoriu şi li se verifică identitatea. Odată terminată această operaţie, ei sunt repartizaţi în „Freilager" şi capătă legitimaţia provizorie, pe baza căreia însă pot locui şi munci oriunde. Toţi refugiaţii se bucură de casă şi masă gratuit timp de 4 până la 6 săptămâni, fiind apoi obligaţi să plătească lunar 100–130 şilingi drept chirie şi 100 şilingi săptămânal pentru masa care ar fi acceptabilă dacă n'ar fi atât de prost pregătită. Nu ştim cine întreţine lagărul, de cine este subvenţionat, care este alocaţia zilnică pentru fiecare refugiat şi nici măcar dacă obiectele care se împart din când în când gratuit sunt destinate tuturor sau numai anumitor refugiaţi. De fapt, unii sunt chemaţi la împărţeală de obiecte, iar alţii nu. Refugiaţii români nu prea beneficiază de asemenea distribuţii. Când cerem explicaţii sau punem întrebări, administraţia lagărului refuză să ne răspundă. Am scăpat din iad, trecând prin greutăţi şi înfruntând riscuri, am găsit greu drumul spre libertate, dar odată ajunşi în lumea liberă ne izbim de totala lipsa de înţelegere tocmai din partea acelor autorităţi care ar trebui să ne îndrumeze. Este sigur că situaţia aceasta nu va fi de durată şi cei mai mulţi dintre noi vor reuşi să-şi facă o situaţie materială bună, dar astăzi suntem lipsiţi de mijloace. Şi nu-i ruşine! Nu înţelegem însă pentru ce trebue să mai suportăm şi umilinţi. Astfel, dacă unul dintre noi nu poate achita taxa lunară la timp, **Administraţia lagărului îi reţine scrisorile sosite de acasă.** Este un abuz revoltător!

(urmare în pag. 6)

Cronica hagialâcului

Am renunţat să ţinem socoteala călătoriilor d-lui Dinu Adameşteanu în democraţiile populare, ele au devenit banal de frecvente. Ne interesează însă „pasul mai departe" pe care arheologul l-a făcut fără reticenţe. În revista dela Roma „Archeologia classica" vol. 19 (1967) p. 380, recenzând monografia „Histria" vol. 2, se simte obligat să adauge: (calitatea lucrării) „se datoreşte în întregime colegilor români **şi timpurilor noi în care ei pot lucra**". Iată şi textul original, ca să nu fim bănuiţi că am „apăsat" traducerea: „E questo è tutto merito dei colleghi romeni **e dei nuovi tempi in cui essi possono lavorare**".

Autorul nu poate ignora umilinţele la care au fost supuşi colegii săi şi ce doză nemărginită de eroism le-a trebuit ca să continue cercetările în cursul „timpurilor noi". D-sa preferă însă exemplul cutărui popă, ministru paukerist şi apoi aventurier în Bolivia:

Când cu Ana când cu crucea
Ca părintele Burducea.

Făcând elogiul lui V. Pârvan la New York, cu piciorul în scara „Iljuşinului" care l-a transformat în oaspetele lui Ceauşescu, a profanat tot ce a adorat. Ne e silă să amintim aici cum califică antichitatea clasică astfel de acte.

*

Călătoria în RSR a altui hagiu, dl Eugen Drăguţescu, făcută sub semnul lui Brâncuşi – care a servit de paravan, scuză şi emblemă şi la alte acte de colaboraţionism, aparent inocente – a avut substanţiale urmări. D-sa ilustrează acum destul de frecvent paginile revistelor bucureştene, ca „Luceafărul" spre exemplu. Ceeace implică drepturi de autor. Şederea la Roma i-a priit, dar din tot ce are mai nobil romanismul n'a ales decât maxima ţeghetarului african Vespasian: „Banii nu put!"

*

Generalissimul Franco s'a văzut obligat să ia drastice măsuri împotriva epidemiei cohnbendite care a contaminat şi Iberia. Acestea sunt fructele naivităţii, ca să nu spunem mai mult. Când licheaua neagalată de Iorgu Iordan ţine cursuri marxiste la Malaga, iar cartea cea mai proastă de lingvistică romanică este tradusă în spaniolă (de prof. Manuel Alvar), spre indoctrinarea tineretului hispanofon de pretutindeni, cei complezenţi şi-au primit plata şi răsplata prin isprăvile golănimii deslănţuite.

Pariem că „grupul dela Madrid" a făcut în pantaloni. Mimozele sensibile se „deschiseseră" de câtiva ani. La Veneţia, dl Aurel Răuţă îl celebra pe poetul comunist Rafael Alberti (premiu Stalin) pentru o traducere intermediară şi proastă din Eminescu. Uscătescu junior, ca toată lumea la modă, s'a dus în pelerinaj la Bucureşti, în timp ce fratele senior publica divagaţiile fostului fost camarad Caranica. Acesta are cel puţin scuza că, înainte de vreme, nu mai ştie ce gândeşte şi ce scrie; se pare chiar că uitând cum îl cheamă ignoră ce a însemnat numele său în istoria naţionalismului românesc.

*

Dl G. A. Pordea a scris o carte despre Transilvania – fapt pentru care e frumos lăudat în „Scînteia" din 3 Dec. 1968 – a mai ţinut şi conferinţe patronate de legaţia RSR din Paris. Toate isprăvi care nu împiedică apartenenţa d-sale la Societatea Academică Română, căci ateneul culturolog dela Roma a luat-o razna pe via Appia către răsărit. Scuturându-ne şi praful de pe sandale nu mai putem spune decât: ducă-se!

Fiind întrebată dacă s'au produs schimbări în ţară, o vizitatoare din România, femeie simplă, dar cu mult bun simţ românesc, a dat următorul răspuns: „Schimbări în ţară? Tot aceiaşi draci ne călăresc, domnule. Şi noi tot cu frica în sân trăim şi tot robi şi fără de mâncare. Să nu-i credeţi pe domnişorii care dau cu nasu' pe la Bucureşti şi apoi se întorc aici să vă spună minciuni."

Ceva nou despre Cuza-Vodă

(urmare din pag. 1)

bunii, toți prea mulțimiți de a fi scăpat de politică. Cu toate că politica este încă tare interesantă. Domnitorul până acum se poartă perfect. Este un om inteligent după cum știi, și pare a fi înțeles admirabil misiunea sa. Se nădăjduiește numai bine pe seama lui, dacă totuși însuși cei ce l'au ales Domn nu-l vor părăsi, lăsându-l să-și mâie singur guvernarea, căci de pe acum există o mare greutate a se compune guvernul. Mulți din cei ce sunt cunoscuți prin cinstea și patriotismul lor n'au voit să accepte posturile ce li s'au propus, ca de exemplu: Mavroyeni, Panu, Léon Ghika, Zizin (Cantacuzino) si alții. Infine în această clipă s'a compus astfel guvernul:

Vasile Sturdza ministru de interne, Manolachi (Costachi) Epureanu ministru justiției, Alecsandri postelnic, Rolla ministru cultelor și Lascăr Răducanu (Rosetti) visternic și președinte de Consiliu. Dar ceeace a șocat mai mult este (numirea) hatmanul, care este colonelul Milicescu, aceasta a fost din partea Domnitorului ca o lovitură de măciucă în aristocrație. Docanii și compania (rudele Elenei Docan și a Domnitorului Cuza) cu toată bucuria lor în primul moment al alegerii lui Cuza ca Domnitor nu mai par acum tot așa de bucuroși; poate că aceasta este datorată și unei foarte neplăcute istorii pe care în acest moment o are Rolla în spinare. Marchiza de Bedmar (Lucia, fiica Hatmanului Constantinică Bogdan-Paladi) l-a îndepărtat de la conducerea afacerilor și a pus pe Costică Suțu să-i ceară conturile, se pare că vre-o șaizeci de mii și mai bine de galbeni lipsesc din averea ce domnul Rolla i-a administrat."

„Mai există acum o istorie teribilă la Iași, o revoluție a Polonezilor care a fost descoperită în chip miraculos. Pâna în prezent beizadea Grigorie (Sturdza) este foarte compromis în această afacere. Inchipuiește-ți, complotul era astfel hotărât: în ziua alegerilor de Domnitor, patruzeci de Polonezi armați cu revolvere trebuiau să se strecoare în Camera Deputaților să omoare pe Kogălniceanu și pe Manolache (Costache) Epureanu, să aresteze pe ceilalti deputați, apoi să proclame pe beizade Grigore (Sturdza) rege al Daco-României, să treacă prin sabie și foc orașul (Iași) dacă li s'ar opune și să înștiințeze întreaga țară (Moldova) prin telegraf să continuie aceiași mișcare, deasemenea și în Muntenia. Dar cum în ziua alegerii fusese așezată o foarte puternică gardă la intrarea în camera deputaților spre a împiedica dezordinea și a nu permite intrarea decât celor ce aveau invitații, a fost imposibil tuturor acestor polonezi să pătrundă, nu au fost decât doi, dintre cari unul era (în cirilice) „maistru di la velnița lui Epurianu" care trebuia să tragă asupra stăpânului său. Din fericire pentru Epureanu, soția acestui individ era o femeie pe care el o crescuse, ea intrase împreună cu soțul ei în camera deputaților și ea l-a împiedicat să-și ucidă stăpânul. Acest plan ne isbutind, și-au făcut un altul, adică să atragă pe Domnitor prin sfaturi viclene la Focșani, făcându-l să creadă că are un foarte frumos rol de jucat în acest moment, retrăgându-se cu miliția sa în pozițiile avantajoase de la Focșani să proclame Unirea Principatelor și să se proclame Domnitor al Muntenilor, cari îl vor susține imediat și că totul va merge de minune. Din partea lor, conspiratorii, îm momentul când Domnitorul se va afla la Focșani, să se razvrătească cu toții câți erau întrucât se aflau în toate orașele Moldovei de jos și chiar în Muntenia. Urmau să ucidă pe Domnitor cât și pe alți șaisprezece deputați desemnați, să proclame pe beizade Grigore, Rege. Să ridice pe toți țăranii spre a-i sprijini, promițându-le împărțirea moșiilor și învoirea de a prăda țara cât și Iașul timp de trei zile. Sfatul de a merge la Focșani fusese dat Domnitorului de beizadea Grigorie. Cuza însă, care nu e prost, i-a răspuns că el, în calitate de Domnitor constituțional, nu putea face nimic, dar că beizadea Grigore fiind membru al camerei nu avea decât să propună camerei acest proect și dacă camera îl va aproba el se va supune și va numi pe beizadea Grigorie Comandant al trupelor. Iți dai seama că după o asemenea conversație au început a se avea bănuieli. Iar într'o bună dimineață totul a fost descoperit și s'au arestat la Iași, la Bacău, la Bârlad și la Focșani o mulțime de polonezi cari, cu toții, au mărturisit complotul. Beizadea Grigorie în acest timp se apăra mereu zicând că nu este vinovat și cere să se lămurească această afacere. Până acum deci nu e cunoscut drept șef real decât acel polonez care se afla iarna trecută aici sub numele de Murad bey și care este arestat și va fi interogat. Beizadea Grigorie este bănuit de a fi amestecat în toate acestea mai cu seamă din cauza marei lui legături cu Murad bey. Vom vedea ce se va întâmpla căci este un lucru care ocupă în acest moment pe toată lumea. Grație bunătății lui Dumnezeu am scăpat de acest masacru și de această teroare, căci această mișcare era hotărâtă pentru 13 Februarie...

„Regret mult că nu te afli printre noi... Vino deci, draga mea Elena să iei parte puțin la bucuria publică... căci ai merita să figurezi printre aceste frumuseți și această tinerime moldovenească."

„Domnitorul a închiriat casa lui Mihai (Cantacuzino) Pașcanu și nu voiește să locuiască în palat, știi că acum lista civilă nu este decât de treizeci de mii de galbeni pe an...

Cu privire la aceste evenimente este cunoscută scrisoarea autografă a lui Cuza către Constantin Moruzi din Iasi, 23 Ianuar 1859, în care spune:

„...Afacerea Polonezilor este înaintată autorităților competente, au fost arestați aproape toți. Nu fii îngrijorat cu privire la aceasta, nu vor face niciun rău nimănui, și-au compromis numai pe Prințul lor (beizadea Grigore Sturdza).

al tău din inimă
Al. I. Cuza

„Redeschid scrisoarea mea pentru a-ți spune că am fost ales domn al Munteniei, în unanimitate. Actul este mare, majestuos dar grav." (Biblioteca Ac. Rom.; comunicat de T. Kirileanu în Revista Istorică anul II n° I, București, Ianuarie 1916, pagina 19).

„Iași 27 Ianuarie 1859. către Ion Docan

Dragă prietene, iată zece zile de când rețin pe omul vostru fără a vi-l putea trimite, fiindcă niciunul din cei cărora le-ai scris nu mi-au dat încă un răspuns decisiv. Abea ieri l-am prins pe Philippescu spre a-mi da o scrisoare către mata pe care ți-o trimit imediat...

„In ce privește pe fratele matale, am văzut câte o singură dată pe Hasnaș și Lăzărescu, dar de atunci îmi este imposibil să pun mâna pe ei din cauza imenselor treburi ce au cu politica. Nu-ti poți închipui, dragul meu prieten, ce se petrece în acest moment în Iași; nu vă înțeleg, că în clipe ca acestea să rămâneți la țară. Toți sunt înebuniți de când Cuza a fost ales Domnitor și în Muntenia. Bucuria este la culme, dar deasemenea greutățile momentului sunt foatre grave. Unirea fiind făcută printr'un act de sublimă abnegație din partea Muntenilor, înțelegi că urmează a se ști dacă Curțile Străine o vor găsi-o pe placul lor, și ce va face întreaga Europă în momentul prezent. Inchipuiește-ți că în ziua alegerilor la București erau douăzeci și cinci de mii de oameni din popor, „du Tiers Etat", înarmați cu pumnale și cari înconjurau camera, amenințând pe deputați de a-i ucide până la cel din urmă, dacă nu ar vota în unanimitate pe Cuza ca Domnitor. Se pare că în Muntenia entuziasmul este frenetic. Aici deasemenea au fost iluminații și paradă cu drapelele împreunate timp de trei zile. Iar balul care urma să aibă loc sâmbâta trecută a fost amânat pe sâmbata viitoare, astfel să se poată afla aici și deputații Munteni cari sosesc să-și remită țara în mâinile Domnitorului Cuza. Se spune că sunt peste patruzeci de persoane cari sosesc din Muntenia. In ziua când l'au ales pe Cuza ca Domnitor, i-au trimis o mulține de telegrame implorându-l să accepte, căci dacă Domnitorul nostru ar fi refuzat să fie și al lor, o revoluție era gata să isbucnească chiar în acel moment. Ce frumoasă este epoca aceasta ce o trăim, dragul meu Ion, **și ce onoare este pentru noi deacum înainte să purtăm numele de Român.** Țara noastră era înfățișată de către intriganți, că la noi nu se află spirit național și că suntem chiar Iași. Dar neam ridicat la înălțimile celor mai brave națiuni, și am dovedit că nici banii lui Mihai Sturdza (fostul domnitor) nici intrigile fiului său (beizadea Grigore) nici cele ale lui Bibescu (fostul domnitor) și nici ale lui Știrbey (fostul domnitor) nu au reușit să facă ceva, și că un om obscur, dar un adevărat patriot, a învins. Ce zici de izbânda vărului matale Cuza, este un lucru care se aseamănă cu basmele din o mie și una de nopți, dar trebuie să i se facă dreptate, se poartă perfect, și pricepe minunat gravitatea poziției sale. Este foarte abătut de când este Domn al Munteniei, fiindcă înțelege greutățile pe care are a le înfrunta mai cu seamă față de Europa și de Curțile dușmane Unirei noastre. Astfel ieri a făcut la Cameră un act superb, a dat o proclamație către toate Curțile (domnitoare ale Europei) declarând că abdică în favoarea unui Domnitor Străin dacă puterile (Europei) consimt a ne da un Domn străin, căruia este gata, imediat, să-i remită frânele domniei. Ședințele Camerei noastre durează de la zece la patru, noul minister are multă opoziție și mă tem că va cade zilele acestea. Lascăr Rosetti și-a dat deja demisia și ca vistiernic și ca deputat. Restul ministerului este prea incapabil pentru împrejurările clipei de față. Grigore Balș a fost numit vistiernic și acum s'a reîmpăcat cu nevasta lui.

„Imediat după sosirea deputaților Munteni, Domnitorul trebuie să plece la București unde cu voci puternice este chemat și unde trebuie să plece spre a calma spiritele... Iți dau un sfat... vinde Mateenii cu un preț bun, căci nu e bine să ai datorii în vremuri ca cele în care ne aflăm, politica țărilor noastre este tare complicată și nu se știe unde vom ajunge... iar a aștepta banca, dacă va sosi vreodată, eu nu cred cu toate că se spune că în luna Iunie va fi instalată (e vorba de Banca Națională). Nu e o viață aceia pe care o duci, mata un om de minte, de inimă și de acțiune, ești obligat din cauza datoriilor să stai inactiv în cea mai frumoasă epocă a marelui rol pe care-l joacă țara matale în Europa. Apoi este o mare îngrijorare că se va desființa claca și se vor împărți moșiile... și se voiește a se pune deasemenea în curând un impozit pe veniturile noastre... anuntă-l și pe Maurice (administratorul Henrietei) mai cu seamă în cea ce privește claca, pentru a ști cum trebuie să se poarte cu țăranii.

Iași 31 Ianuarie 1859

Draga mea Elena

„Sunt atât de extenuată de oboseală că nu știu dacă voi avea puterea să-ți dau toate veștile zilei, cari sunt tare interesante. Inchipuieți că de trei zile nu m'am culcat decât la trei, șase și șapte ceasuri dimineața, iar în seara asta avem iar un mare bal... De miercuri deputații Munteni sunt deja aici. A-ți spune entusiasmul cu care au fost primiți este imposibil. Ei sunt încântați de Domnitorul nostru și de noi toți. Cinci dintre deputații noștrii pornesc mâine la București, ei sunt Panu, Zizin Cantacuzino, Petrachi (Rosetti) Bălănescu, Kogălniceanu, pe celalalt nu-l mai știu. Domnul pleacă luni, și mulți alții pleacă cu el, va sta cinci sau șase zile la București si apoi va reveni la Iași, și imediat apoi va transfera Camera Moldovei cât și Camera Munteniei la Focșani unde vor proclama unirea definitivă. Vor fixa locul capitalei și vor da un singur minister și un singur guvern celor două principate. Va fi probabil un război cu Turcia. Pentru asta, aproape toți tinerii noștrii se angajează în miliție, pentru ca în caz de nevoie să se poată rezista împotriva blestemaților de Turci. Ieri am cinat la Domnitor, el și nevasta lui mi-au cerut multe vești despre voi, ar vrea să-l vadă pe Ion (Docan, soțul Elenei). Cred că aveți bani la Lăzărescu și nu ați face rău să veniți la Iași. Intr'o lună voi merge cu Doamna, care este foarte binevoitoare cu mine, la București."

P. S. „Biata Maria Miclescu, nevasta lui Scarlat Miclescu a murit. Spune-i lui Ion că Hasnaș va merge peste câteva zile să-l vadă; încercați să vă vindeți moșia căci încep impunerile."

Surorile certându-se corespondența încetează în 1860. O altă corespondență urmează între Henrietta Bogdan și fiica ei Elena, ulterior căsătorită cu Mihai Sturdza, aflată la școală în Germania.

Sfârșitul este deobicei trist. Și entuziasmul Henriettei dispare, lăsând totul amărăciunei. Iată ce scrie fiicei ei:

„10 Martie 1866... „Nu voi merge pentru moment la București din cauza evenimentelor politice ce au intervenit. Trebuie să știți probabil din jurnale că Domnitorul Cuza nu mai domnește în Principate, că avem un guvern provizoriu, și că am cerut un Domnitor Străin, căruia îi va fi mai cu putință să facă fericirea țării noastre. Oamenii cari guvernează acum Principatele doresc pe Contele de Flandra, fratele regelui Belgiei, dar până în prezent acesta nu vrea să accepte Coroana României. Deie Dumnezeu să sfârșească prin a se hotărâ să vină să domnească la noi... Intre timp, guvernul actual își face admirabil datoria."

Iată o pagină de istorie desprinsă dintr'o corespondență familiară. În ea se oglindește îndoială, nădejde, patimă, patriotism măreț, mândrie de neam, grijii omenești, trădări. Și apoi ingratitudine și iarăși patriotism și nădejdi. Așa sunt oamenii, așa e deci și istoria și viața lor.

Astfel se încheie după șase veacuri de ființă Istoria Voevodală a Principatelor Române. Amurgul, luminos și măreț ca și zorile descălecatelor, ar fi luminat târziu în noapte, dacă norii întunericului nu s'ar fi nevoit să umbrească memoria Domnitorului. Câțiva politicieni haini au pătat ultima filă a acestui capitol printr'o silnică abdicare. Trădare inutilă întrucât Cuza, încredințat că ar fi spre folosul neamului său, voia să lase tronul unui principe străin!

Emmanuel R. Bogdan

„Însăși răsturnarea lui Cuza-Vodă a fost un fapt greu de justificat. Liber ales de națiunea din cele două Principate, Cuza merita o soartă mai bună și nu era lucru cuminte ca să arătăm marilor puteri, sub a căror garanție ne aflam puși prin tractatul dela Paris din 30 Martie 1856, că națiunea se înșelase în persoana Alesului ei. Unirea Principatelor cu înlăturarea comisiei centrale din Focșani, legea rurală, chiar dobândită cu prețul loviturii de stat de la 2 Mai 1864, secularizarea averilor mânăstirești, vorbeau în favoarea lui Cuza."

Titu Maiorescu
în Prefață la
„Discursuri Parlamentare."

Împăratul Rusiei venind în Crimeea, unii politicieni l-au sfătuit pe Cuza-Vodă să meargă acolo și să-i faca o vizită. Domnitorul României surâse, apoi adresându-se către toți ce se aflau de față, zise:

„Eu sunt Alexandru Cuza, dar ca Domn reprezint demnitatea unui tron ce-mi este încredințat, reprezint suveranitatea națiunei; nu știu dacă susceptibilitatea națiunei nu s-ar irita când, fără voia ei, Domnul ei ar juca rolul solilor. Dacă politica bazată pe interesele nației cere ca guvernul României să exprime sentimente de omagiu către unul din puternicii suverani, înaintând chiar în statul său spre a-l felicita, vor merge oamenii trimiși de guvern să execute acest act de curtoazie; eu nu uit că reprezint suveranitatea unei nații și nu pot da mai mult decât ce ea voește."

Lipsa noastră de unitate dă câștig nesperat dușmanilor

Un intelectual sosit de foarte curând în lumea liberă, ne scrie:

24. II. 1969

„... Desigur cunosc situația antebelică, din țară și din exterior, la care într'o oarecare măsură am participat și gestul Dvs din 1938 m'a făcut să vă port întotdeauna o afecțiune deosebită, căci în el am văzut omul de caracter, Românul cinstit, chiar dacă se afla pe o baricadă vecină.

Acum, desigur limitele ce despărțeau cândva gânduri și activitatea bunilor Români, nemaiavând prea mare semnificație, imperativul vremii fiind unul singur, mă bucur să vă întâlnesc chiar și în aceste condițiuni vitrege și timpul ce a trecut nu mi-a desmințit convingerile.

La cei 62 de ani împliniți, eu rog pe bunul Dumnezeu să odauge câți va dori el din harul și bunătatea Sa, cu sănătate deplină, pentru realizarea țelurilor noastre comune și îndeplinirea dorințelor Dvs.

Am citit și recitit fiecare rubrică a ziarului Dvs și asociind informațiile relatate cu alte surse pe cât posibilitățile mi-au permis, în perioada acestor luni de liniște, reculegere și meditație, permanent am simțit ghimpele care s'a implântat în inimă:

– De ce și noi Românii nu ne putem uni să formăm un tot de care izbindu-se dușmanul să se zdruncine și teme? –

Cu calitățile înăscute, cu iscusința și puterea de muncă de care au dat dovadă fii acestui neam în lungul și în latul pământului – în momente de liniște ca și în vremuri grele – **ce păcate oare ispășește și ale cui, de trage fiecare după cum vântul bate?**

Să fie oare vreun blestem de care nu ne putem scăpa? Să fie oare vreun păcat strămoșesc cu care ne-am născut și-l purtăm resemnați fără a înceroa cel puțin să-l lepădăm? Și dacă așa ar putea sta lucrurile, **să nu vedem că mai ales în aceste vremuri lipsa noastră de unitate ne micșorează puterile și dă un câștig nesperat dușmanilor noștri?**

Am asociat acestora și bucuria ce am resimțit-o citind în ziarul Dvs succesele unor Români în diversele țări din Europa și de peste oceane. Ca și activitățile întreprinse cu ocazia diverselor comemorări de evenimente din trecutul neamului nostru.

In parte, acestea sunt unele din gândurile ce mi-ați cerut în scrisoarea anterioară să vi le împărtășesc și o fac numai **având o fărâmă de credință că în activitatea Dvs ați putea vindeca din boala sufletului românesc.**

Cu aceleași sentimente de dragoste creștină și românescă."

Durerea exilaților mai tineri

(urmare din pag. 1)

acei total compromiși, iar în exil nu au nevoie decât de serviciile celor izolați și dezorientați care vorbesc exclusiv în numele lor personal.

Dacă bunele lor intenții ar fi sincere, comuniștii ar trata cu noi dela egal la egal și ne-ar da posibilitatea să ne exprimăm liber părerile, în fața poporului și nu prin intermediari. Nu o fac, pentru că ei știu ce vor și unde vor să ajungă. Dacă mâine vor fi din nou tari, vor strânge iarăși șurubul luptei de clasă. Au făcut crime. Sunt gata să facă alte crime. Dar nu vor mai avea ocazia, pentru că ceasul de pe urmă le va bate în curând. Nu degeaba a construit Gheorghiu Dej un mauzoleu în București... Nici ei și nici cei ce le întind astăzi mâna nu vor conduce destinul României. **Politica viitorului nu poate fi decât reversul și compensația politicii antinaționale din ultimii 20 de ani.** Aceasta-i dorinta țării. Nimeni nu va fi în stare să-i zădărnicească înfăptuirea. Rușii vor pierde și odață cu ei vor fi măturați toți comuniștii. Acești comuniști nu vor putea supraviețui decât dacă vor reuși să ucidă restul de 19 milioane de români. Mascarada patriotardă la care se pretează pentru moment este o reprezentație de circ la care nu se mai amuză nici copiii. Poporul român s'a maturizat și nu mai acceptă o nouă înrobire. Interesele poporului român nu pot fi identice cu acelea ale comuniștilor. Aceasta am învățat cu toții, pe propria noastră piele, în anii cei negrii cât am stat sub stăpânirea lor.

Ne doare că unii intelectuali din exil iau acum calea Bucureștiului. Să-i lăsăm să se ducă. Pe corabia noastră, ei n'au fost nici ofițeri și nici cârmaci, ci pasageri întâmplători. Vom ajunge la țărm și fără ei, pentru că Dumnezeu și-a întors fața lui cea luminoasă spre noi.

Cei ce nu vor să fie robi să se unească, să-și împletească voința și energiile, pentru România de mâine, liberă și independentă.

Traian DOR

◆ **Manifestație într'adevăr spontană.** – În seara zilei de 24 decembrie 1968 aproximativ 150 studenți s'au adunat în fața Facultății de științe juridice, pentru a colinda. Au luat la rând diferitele cămine studențești din Capitală. Când au ajuns în fața căminului din Strada Dionisie Lupu 72 (fost „Spiru Haret"), studenții colindători erau câteva sute. La chemarea studenților, masați in piațeta din fața acestui cămin și pe Strada Jules Michelet, „Veniti cu noi", cadrele de partid au dat ordin să se închidă porțile și n'au dat voie studentelor din cămin să coboare în stradă. A urmat un schimb de cuvinte foarte puțin protocolare între manifestanți și cadre, fără însă să se treacă și la alte argumente. Cântând tot cântece de Crăciun, studenții s'au îndreptat spre Piața Romană unde erau așteptați de alte grupuri. Trecuse de miezul nopții când coloana manifestanților, la care se atașase și alți cetățeni, în majoritate foarte tineri, a pornit pe bulevardul Magheru. Manifestanții erau acum o masă compactă care se mișca încet și care umplea toată porțiunea carosabilă între cele două trotuare. La început mai timid, apoi din ce în ce mai tare și mai hotărît, manifestanții au început să strige: „Vrem drept de autogestiune", „Murim de foame" ... În dreptul hotelului „Ambasador", unde se aflau cazați și turiști străini care au putut observa foarte bine cele ce se petreceau în stradă, manifestanții care purtau acum și câteva steaguri, au început să cânte „Deșteaptă-te române!" și să scandeze „Jos partidul". Milițienii dispăruseră ... Înaintând pe Bulevardul Bălcescu, manifestanții au ajuns, către orele 4 dimineața, la Universitate unde erau așteptați de detașamente de intervenție M. A. I. și de ... **tovarășul Pacoste** (nume predestinat), mare șef în conducerea Uniunii Tineretului Comunist. Pacoste a încercat să-i liniștească pe manifestanți, folosind limbajul, și argumentele acum în curs: „Partidul cultivă obiceiurile strămoșești ... este bucuros că tineretul universitar este animat de sentimente naționale ... dar dușmanii ne pândesc și deacea trebuie să fim strânși uniți în jurul partidului, guvernului și tovarășului Ceaușescu..." Fiecare frază a lui Pacoste era întreruptă de huiduieli și de fluerături, iar când și-a terminat pelteaua, o studentă i-a strigat: **„Ești bun de împușcat, Pacoste!"**

Cu asta, manifestația a luat sfârșit. Nu s'au făcut prea multe arestări, organele respective operând cu multă discreție, după ce a început dislocarea, precum și în zilele următoare. Se spune că toți cei arestați ar fi fost puși în libertate ulterior, din ordinul lui Ceaușescu. Până acum, nu am putut verifica dacă aceasta este adevărat. Cert este că tovarășul Pacoste a întreprins un turneu prin toate institutele și căminele din București, reluând tema cuvântării sale din noaptea de 24 spre 25 decembrie 1968. Astfel, la Institutul de arte plastice „N. Grigorescu" din Strada General Budișteanu 19, discutând mai liniștit cu studenții, la un moment dat i-a întrebat: „Bine, spuneți că totul a fost spontan, că nu ați primit nici un cuvânt de ordine dela nimeni și nu ați avut șefi, **dar atunci cine a confecționat drapelele?"** Drapele oficiale, cu stema respectivă, studenții ar fi putut lua cu ei câte ar fi vrut. Erau destule pe unde au trecut. Fiind vorba de drapele „confecționate" însă, înseamnă că erau altele decât cele oficiale și tocmai din pricina asta cei din fruntea regimului au fost cuprinși de un sentiment de panică.

Securitatea a întreprins în consecință o acțiune de investigații în toate centrele studențești, timp de 45 de zile. Când au văzut care este adevărata stare de spirit în rândurile tineretului românesc, conducătorii comuniști au convocat, pentru ziua de 15 februarie 1969, Plenara Consiliului Uniunii Asociațiilor studentești. La această plenară au participat și: Virgil Trofin, membru al Comitetului Executiv și Prezidiului Permanent al CC-ului și starostele de odinioară al „brigăzilor de muncă voluntară", Ion Iliescu, membru al CC-ului și „ministru pentru problemele tineretului", Ion Teoreanu, șef de secție al CC-ului (în această calitate, conduce patru ministere), Ștefan Bălan, ministrul învățământului, Miron Constantinescu, adjunctul precedentului și Mircea Angelescu, mai mare peste toți politrucii din comitetul central al UTC-ului. Cum era de așteptat, ultimul cuvânt l-a spus Virgil Trofin, luând și hotărîrile în consecință: **intensificarea muncii politice în cadrul UTC, dar cu deosebire în cadrul organizațiilor studențești, măsuri politico-organizatorice** (în limbaj obișnuit, treaba asta înseamnă epurare, arestări și pedepse), precum și convocarea unei conferințe U. A. S. R. la București, probabil în luna mai 1969. Până una alta, au și început să se organizeze manifestații „spontane", cu prezență obligatorie, în favoarea Vietnamului de Nord, comuniștilor spanioli, coreenilor comuniști, teroriștilor arestați în Grecia etc. Cu alte cuvinte, acțiunea aceasta se desfășoară pe baza directivelor care au fost date acum 15 ani și mai bine. Alt aspect al „schimbărilor în mai bine" din țară.

◆ **Miron Constantinescu** a coborît câteva trepte în ierarhia comunistă, dar este totuși adjunct al ministrului învățământului și chemat să se ocupe de educația tineretului. Om mai potrivit în asemenea funcție, nici că se putea! Pe când era la un congres în străinătate, Miron Constantinescu a fost chemat telegrafic la București. Fiica dumisale, militantă a libertății sexuale, în opoziție față de propria-i mamă care încercase să dea afară din casă pe unul din amanții fetei evoluate, a tranșat diferendul, **omorându-și mama, cu toporul.**

◆ **Între alte convenții de colaborare cu Uniunea Sovietică,** a fost semnată la București și o convenție de colaborare între Radioteleviziunea română și Radioteleviziuea sovietică. Pe viitor, emisiunile în limba română dela Moscova vor fi retransmise de posturile de radio din RSR.

◆ **La Alba Iulia,** din garnizoana locală face parte și un batalion de geniu (construcții) care are indicativul U. M. 01794. Cine a fost repartizat unei unități de soiul acesteia nu poate spune că a avut noroc. Recruții care au fost încondeiați de secretarul de partid, care au fost condamnați sau care provin din familii „deochiate" sunt trimiși în asemenea batalione de „geniu-construcții", adevărate unități de pedeapsă și de muncă forțată. Ofiterii și subofiterii reangajați sunt aleși pe sprînceană, comuniști verificați care sunt în stare să realizeze randamentul prescris și să aplice recalcitranților pedepsele cele mai năstrușnice, cum ar fi de exemplu să treci de trei sute de ori în pas de defilare prin fața unui copac și să saluți copacul de fiecare dată ... Dintre toți comandanții de companie, cel mai ticălos este desigur Căpitanul Ioan **David,** țigan sadea, din pricina căruia, în decurs de 8 luni, s'au sinucis 5 soldați: patru s'au spânzurat, iar un al cincelea a fost găsit mort în pădure, fiind îngropat în pripă, fără să i se facă **autopsia.**

◆ **Un corespondent străin,** turist în RSR, ne transmite unele precizări cu privire la șoseaua de pe Valea Jiului. Ea lega pe vremuri Petroșeni de Bumbesti, paralel cu viitoarea cale ferată; nu era o autostradă dar în orice caz corectă și carosabilă. Mulțumită progresului nu mai există. Cine nu înțelege că drumul cel mai scurt dela Vulcan la Târgu Jiu trece pe la Sibiu și Râmnicu Vâlcea n'a înțeles nimic din geometria ne-euclidiană a regimului.

◆ **Din „Bangkok Post"** 31 Dec. 1968, aflăm că RSR s'a angajat să construiască pentru India zece cargouri carbonifere de coastă, fiecare de 14.000 de tone. Ele urmează a fi livrate între 1971 și 1974 și vor constitui o însemnată contribuție la modernizarea flotei indiene, datând din vremuri victoriene. Cum se vede, multilateralul Ceaușescu are ambiția să ia locul împărătesei Indiilor: **Rule Romania!** In același timp Sovietele instalează baze la Goa, concesionate de anti-colonialiștii dela New Delhi. Câte lucruri interesante ne învață zece cargouri banale: ce însemnează izgonirea Portughezilor din Extremul Orient și cât de independent este tovul Nae care secundează penetrația sovietică în oceanul Indian.

◆ **La Facultatea de Geologie-Geografie din București,** cea mai mare canalie este Mihai Iancu, fost profesor la un liceu militar până prin 1946, acum secretarul organizației de bază PCR al facultății. Tot timpul acest Mihai Iancu amenință: pe profesorii ceilalți, pe studenții care nu sunt membri de partid, adică 92% din totalul studenților ... Deși este titular al catedrei de „Geografia fizică a României", individul nu depășește nivelul unui suplinitor la o școală medie dintr'un târg de provincie. În 1966, Mihai Iancu a încercat să facă un curs de geografie turistică, anunțându-și prelegerile cu surle și cu tobe. Studenții nu prea s'au înghesuit să asiste la acest curs, care, dacă ar fi fost ținut de altcineva, ar fi avut succes, cum este cazul în alte țări. Până la urmă nu a mai venit nimeni să-l asculte pe Mihai Iancu, cursul fiind „întrerupt", fără să mai fie reluat de atunci, adică din 1966.

„Neamurile auzíră țipătul chinuirei tale; pământul se mișcă. Dumnezeu numai să nu-l fi auzit?... Răsbunătorul prevestit nu s'a născut oare?"

CANTAREA ROMANIEI

Episcopul Iuliu Hossu, la 1 decembrie 1918 la Alba Iulia crainic al unirii Transilvaniei cu România, a împlinit vârsta de 84 de ani, dar tot cu domiciliu forțat este ...

Până unde merge „autonomia" PCR-uluí

Relațiile dintre comuniștii dela București și conducătorii celorlalte partide comuniste sunt determinate de diferite fluctuații în domeniul de politică externă și economică. În aceste două domenii există divergențe mai mult sau mai puțin pronunțate, ultima definire a concepții de bază a comuniștilor dela București fiind aceea că internaționalismul (socialist) înseamnă **colaborare** între națiuni socialiste „frățești, libere și independente." Tendințele de autonomie ale PCR-ului sunt legate de anumite cerințe, imperative pentru menținerea la conducere a actualei echipe: o îmbunătățire cât de cât a standardului de viață, îmbunătățire imposibil de realizat în condițiile de spoliere practicate de sovietici; perfecționarea echipamentului industrial, perfecționare care nu poate fi nici ea realizată cu „ajutorul statelor socialiste frățești"; măgulirea sentimentelor naționale puternic înfipte în popor, cu deosebire la țărani și satisfacerea, cel puțin de formă, a sentimentului de mânie și de ură populară față de asuprirea cronică rusească. Autonomia aceasta este pe de altă parte determinată și de interesele particulare a unei fracțiuni partinice care, având unele simpatii sau mai bine zis fiind lipsită de antipatii pronunțate în masa poporului, a putut să se mențină până acum, împotriva fracțiunii „conservatoare" de tip stalinist sovietic. Nu trebue să se uite că acum 10–15 ani România trecea drept cel mai fidel satelit al Sovietelor.

În domeniul politicii externe, PCR-ul s'a văzut nevoit să caute simpatii altundeva decât în „lumea socialista" și deaceea a adoptat o atitudine proprie față de Israel, a reluat raporturile cu R. F. G., a căutat să reînoiască prietenia franco-română etc. Pe acest drum PCR-ul a fost susținut de unele partide comuniste din țările occidentale, din interes **electoral.** Sprijinind PCR-ul, comuniștii occidentali au fost oarecum absolviți de acuzarea că ar fi a cincea coloană sovietică în țara respectivă. Asemenea situație a contribuit substanțial la înăsprirea raporturilor cu partidul comunist al Uniunii Sovietice.

Pe plan de politică internă, în România n'a intervenit nici o schimbare esențială, afară de schimbările strict legate de posibilitatea de a manevra pe plan de politică externă. În România, cadrele comuniste nu sunt evoluate, ci se află încă în stadiul indigest al sloganurilor, a formulelor dogmatice. Aceste cadre nu sunt în stare să evolueze pe plan ideologic. Directivele venite de sus au produs confuzii, cum ar fi de pildă „integrarea naționalismului în comunism", când până acum s'a vorbit mereu de antagonismul dintre comunism și naționalism. Tiradele naționaliste ale comuniștilor dela București nu sunt însă susceptibile să provoace îngrijorare pentru P. C. U. S., întrucât și comuniștii ruși fac naționalism rusesc. In ce privește Basarabia, conflictul dintre cele două „naționalisme" a fost rezolvat de Brejnev prin deportări masive ale populațiet românești. O asemenea soluție, Rușii ar fi gata s'o aplice pentru întreaga Românie, dacă puterile occidentale care au participat la împărțeala dela Yalta vor continua să-i lase să-și facă de cap. Pentru moment însă P. C. U. S. tolerează deviațiunile naționaliste ale tovarășilor dela București, comuniștii ruși fiind conștienți că aceste deviațiuni sunt necesare pentru a stimula masele românești și a le determina să lucreze mai mult. Concomitent, comuniștii ruși sprijină toate manifestările antiromânești a unor anumite cercuri maghiare cât și pe acelea ale altor naționalități conlocuitoare. În fața acestui șantaj rusesc și pentru a preveni acțiuni de mai mare anvergură, PCR-ul se străduiște să stabilească contacte cu reprezentații minorităților, să le asigure un statut și să definească propriul naționalism al acestor minorități în raport cu naționalismul preconizat de ideologii din comitetul central al PCR-ului. Firește că această neodefinire a naționalismului are efectul unui duș rece asupra maselor românești care, acum câteva luni, fuseseră „reîncălzite" cu „Pe-al nostru steag ..." și „Deșteaptă-te române".

După discursul ținut în aprilie 1968, Rușii i-au atras atenția lui Ceaușescu că a mers prea departe. În consecință, secretarul general al PCR-ului și-a reconsiderat poziția ,mărind prin aceasta zăpăceala din rândurile tovarășilor subalterni. În realitate, „naționalismul lui Ceaușescu" nu-i decât un incident determinat de o conjunctură internațională. **PCR-ul nu-și poate permite luxul unei autonomii pe plan ideologic decât cu condiția ca modelul ideologic comunist prezentat să nu difere de cel sovietic.** Dacă diferă, devine periculos. Aceasta se explică și prin faptul că, pe plan internațional, marxismul este reînterpretat și acaparat de alte forțe decât cele sovietice. În cazul Cehoslovaciei, Sovieticii au fost puși în fața acestei probleme. Pentru Ruși, orice transformare ideologică pe plan intern în România capătă semnificația unei alunecări a PCR-ului în alte sfere internaționale, marxiste și nemarxiste. In această privință, Rușii acordă o atenție deosebită activității sioniștilor pe care vor să-i izoleze de „lumea socialistă." Cele întâmplate în Polonia, uciderea reprezentantului Joint-ului acum câtiva ani, la Praga, procesele intentate unor intelectuali evrei în Uniunea Sovietică și retragerea masivă a evreilor necomuniști, **dar mai ales comuniști din România,** sunt tot atâtea indicii că Rușii se află în plin război cu acei care vor să reinterpreteze, să acapareze și să se folosească de ideologia marxistă, sau mai bine zis neomarxistă, pentru a muta centrul de gravitație al comunismului mondial.

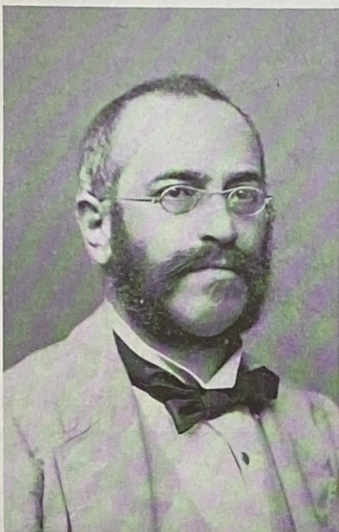
Apărându-și propriile lor poziții cu ultima îndârjire, fără să țină seama de pierderea unui număr considerabil de intelectuali stângiști din occident care i-au susținut până acum, conducătorii din Kremlin nu sunt dispuși să facă concesii ideologice. Din această cauză au intervenit ei, atât de fulgerător și atât de brutal, în Cehoslovacia. Directiva generală ideologică se menține și Nicolae Ceaușescu a fost invitat să se conformeze, prin ambasadorul sovietic la București și prin alti emisari. Efectul intervențiilor sovietice s'a văzut în discursul pe care l-a ținut Ceaușescu la „Uniunea Scriitorilor."

După cum se știe, încercarea de liberalizare a comuniștilor cehoslovaci a survenit după ce scriitorii cehi au cerut acest lucru. Primele articole cu îndemnuri la rebeliune împotriva comunismului ortodox au apărut în revistele literare ... Adresându-se scriitorilor din RSR, Nicolae Ceaușescu le-a spus foarte clar ce trebue și ce nu trebue să facă. Poziția ideologică a secretarului general al PCR-ului a fost fermă: scritorii nu se pot abate nici cu o palmă dela linia partidului. Ei sunt obligați să facă literatură de comandă, „să aducă o contribuție efectivă la înfăptuirea **politicei externe** a partidului nostru, politică pusă în slujba **luptei mondiale** pentru socialism, pentru democrație, pentru socialism, pentru democrație, pentru progres și pentru pace." Tematica este poate diferită de a comuniștilor ruși, ea nu depășește însă formele tolerate de Partidul Comunist al Uniunii Sovietice. Aceasta este limita înăuntrul căreia PCR-ul dela București poate să-și manifeste „autonomia."

Andrei SCORȚEANU
Corespondentul Stindardului la București

ILIE MACELLARIU

Tribun al lui Avram Iancu şi luptător neînfricat pentru unitatea națională

Ve aduce cordeali felicitarii la dioa onomastica, 16/24 Aprilie 874. E. M.

25.I.1947. Cu multă pietate şi mare recunoştinţă am primit chipul marelui meu antecesor Macelarul. J. Maniu

Acum o sută de ani, la 23/24 februarie (7/8 martie) 1869, câteva sute de delegați adunați la Miercurea Sibiului înființau Partidul Național Român, organizație de rezistență a românilor din Transilvania împotriva opresiunii şi încercărilor de desnaționalizare.

Inițiatorul acestei acțiuni şi totdeodată şi cel dintâi preşedinte al Partidului Național Român a fost Ilie Macellariu, fiu de țărani înstăriți din Miercurea, coleg cu Avram Iancu la „Drepturi" la Cluj şi la Tabla regească (un fel de curte de apel) din Târgul Mureş, tribun şi frate de cruce cu Iancu pe timpul revoluției dela 1848/1849. După înfrângerea revoluției, Ilie Macellariu a avut curajul să spună, în plină şedință a parlamentului din Pesta, că încorporarea Transilvaniei la Ungaria este un act arbitrar pe care Românii nu-l vor recunoaşte niciodată. Asemenea lui Ion Rațiu din Turda, Ilie Macellariu a combătut vehement dualismul austro-ungar, aceasta împotriva unor fețe bisericeşti (de ambele confesiuni) care preconizau colaborarea cu regimul rezultat din pactul dela 1867. Cu aceeaşi energie şi cu acelaş curaj, Ilie Macellariu a creiat pe timpul războiului din 1877/1878 comitete de ajutorare pentru ostaşii români şi pentru urmaşii celor căzuți în lupte. Mort în 1891, Ilie Macellariu a contribuit totuşi în mare măsură la realizarea Unirii dela 1918, prin aceea că a menținut mereu trează conştiința unității noastre politice în rândurile intelectualilor români din Transilvania.

Fotografia de față, înfățişându-l pe Ilie Macellariu la 1873, este dedicată arhimandritului Popeia, profesor la Seminarul Teologic din Sibiu.

După 73 de ani, **fotografia dedicată lui Popeia era dăruită lui Iuliu Maniu, anume la 25 ianuarie 1947, pe când acesta se afla internat în Spitalul Nr. 1 din Sibiu.** Sub cele scrise de Ilie Macellariu la 1874, Iuliu Maniu a scris la rândul său: „Cu multă pietate şi mare recunoştință am primit chipul marelui meu antecesor Macelarul. J. Maniu" La scurtă vreme după aceasta, Iuliu Maniu era arestat. **Rândurile pe care le reproducem aci în facsimil sunt ultimul lui autograf.**

Faptul că fotografia cu cele două autografe a fost trimisă spre publicare tocmai Stindardului este pentru noi o mare cinste, dar şi dovada încrederii şi prestigiului de care se bucură ziarul în rândurile fraților noştri din țară.

În numărul viitor al ziarului vom scrie mai mult despre Ilie Macellariu şi despre legăturile lui cu intelectualii transilvăneni stabiliți la Iaşi care, asemenea celui dintâi preşedinte al Partidului Național Român, au fost cu toții naționalişti şi vestitori ai unității noastre politice.

Comemorarea celor 50 de ani dela Unirea Transilvaniei la Colonia

Asemenea organizațiilor româneşti din Bavaria care au comemorat cei 50 de ani dela citirea proclamației de unire a Transilvaniei cu România printr'o impresionantă manifestație care a avut loc la München, Uniunea Asociațiilor Româneşti din Germania şi organizațiile compatrioților noştri din Westfalia s'au îngrijit ca acest important eveniment să fie comemorat, în acelaş cadru solemn, la Köln. Cu aceiaşi ocazie, UARG-ul a editat o broşură documentară în limba germană, broşură care a fost larg difuzată în lumea politică şi culturală a Germaniei. Important pentru noi este şi faptul că organizatorii dela Köln au primit telegrame şi mesagii de simpatie dela un număr de personalități germane aparținând tuturor orizonturilor politice. Printre alții, au trimis asemenea mesagii: Kai-Uwe von Hassel, preşedintele Bundestag-ului, miniştrii federali Franz Josef Strauss, Gerhard Schröder, Karl Schiller, Ernst Benda şi Herbert Wehner, şefii fracțiunilor parlamentare Reiner Barzel şi Helmut Schmidt, primul pentru CDU/CSU şi al doilea pentru SPD, primarul Coloniei Theo Bursuen şi primarul din Bonn Wilhelm Daniels, subsecretarii de stat Baron von Guttenberg, Heinrich Köppler, Gerhard Jahn şi Prof. Carstens, Episcopul Kunst, vicarul general al arhiepiscopiei catolice din Colonia, preşedintele comisiei de politică externa a majorității parlamentare Ernst Majonica etc.

În cadrul reuniunii comemorative au luat cuvântul: Paul Wilhelm Wenger, cunoscut ziarist german, Gheorghe Acrivu-Agrita, preşedintele UARG-ului, Prof. Ştefan Teodorescu, Ing. Aurel Lapadatu-Florean, Preot Mircea Domitriu şi Victor Suciu, acesta din urmă în numele ASTRU-lui. Despre manifestație, cotidianul „Kölnische-Bonner Rundschau" a publicat un reportaj elogias, iar buletinul de presă „Deutscher Ostdienst" din 13 decembrie 1968 un lung articol, cu caracter general, din care extragem următorul pasaj:

„Pretutindeni în cuprinsul Republicii Federale Germane, asociațiile române au afirmat în mod solemn dreptul de autodeterminare al tuturor națiunilor şi popoarelor din lume de a dispune de propria lor soartă. Această concepție şi atitudine din care se desprinde un profund umanism, un simț al răspunderii politice, ferma convingere şi adeziunea la o Europă unită şi liberă, precum şi o sinceră prietenie față de poporul german, **au caracterizat atmosfera generală şi toate cuvântările care au fost ținute cu prilejul acestor manifestații şi comemorări istorice, organizate de românii din Germania."**

Ciclu de conferințe organizat de Biblioteca Română din Freiburg

În cadrul Institutului Român de Cercetări (Biblioteca Română) din Freiburg, de sub conducerea eminentului şi neobositului director al celor două instituții româneşti din Germania, d. Virgil Mihăilescu, s'au ținut o serie de conferințe, anume dela 22 la 24 noembrie 1968, cu participarea a numeroşi intelectuali şi oameni de ştiință germani: Prof. Dr. Helmut Lüdtke, Seminarul de limbi romanice al Universitatii din Freiburg, Prof. Johanes Künzig, directorul Institutului de Folclor, Prof. N. Huber, Dr. R. Brandsch, preşedindele organizației locale a Saşilor din Transilvania, Prof. Dr. Ernst Wallner dela Universitatea din Heidelberg, Preotul şi scriitorul sas Andreas Birkner, Doamna Grete General Phleps etc.

Au conferențiat: Prof. Oskar Wittstock, preşedintele cercului de prieteni români şi germani ai Institutului de Cercetări, Dr. Ştefan Teodorescu dela Universitatea din Heidelberg, Doamna Lucia B. Popovici (Geneva), Prof. George Uscătescu (Madrid), Dr. Hans Diplich (Frankenholz), Prof. I. G. Dimitriu (Nürnberg), Prof. Gino Lupi (Milano), Prof. Victor Buescu (Lisabona), Prof. Eugen Lozovan (Copenhaga), Domnul Constantin Papanace (Salo) şi Domnul I. N. Manzatti (Milano).

Spunând mereu adevărul îți faci mulți dusmani. Cititorii noştri trebuie să înțeleagă că acum, mai mult ca oricând, avem nevoie de ajutorul tuturor. Un ziar care apare în asemenea condiții tehnice costă scump, costisitoare sunt şi cheltuielile de expediție, cheltuieli din ce în ce mai mari din pricina creşterii necontenite a tirajului.

Locțiitorul politic dela „Bucureşti 4"

Am crezut că am spus tot ce era de spus în legătură cu alogenii văntură-țară şi cu şarlatanii aciuiți la postul de radio „Europa Liberă", post de radio căruia cei din țară îi spun „Bucureşti 4", aceasta pentru a sublinia atât caracterul colaboraționist al emisiunilor cât şi apartenența politică a unora dintre crainici.

Ne-am înşelat! Din lectura scrisorilor primite în ultimul timp şi din cele ce am aflat din surse competente, am ajuns la concluzia că mai sunt încă multe de spus despre „departamentul românesc" şi despre activitatea domnului Noel Bernard Bercovici, care se laudă că ne va nimici, cu ajutorul F. B. I.-ului al cărui colaborator „însemnat" pretinde că este. Să fie sănătos! Ne este nouă mai puțin teamă de F.B.I. decât îi este dumnealui teamă de aceea sub a cărui şmotru a încăput, doamna sau, dacă vreți, domnişoara **Sidonia Alterovici**, de dragul căreia şi-a lăsat soție, copii şi casă.

Dacă doamna Sidonia Alterovici ar fi numai amanta domnului Noel Bernard Bercovici, am renunța să comentăm faptul. Dumneei este însă ceva mai mult, este aceea care ține în mână comenzile, care leagă şi dezleagă toate firele, numind la postul de radio pe cine pofteşte şi ținând sub obroc pe toți cei ce nu-i convin.

Amantă oficială, această doamnă este prezentată ageamiilor drept doamna **Bernard**, în funcție de împrejurări. De fapt, ea nu este decât „colaboratoare exterioară" care este folosită uneori şi în lamentabile scheciuri. Asta pentru galerie! În realitate, doamna Sidonia Alterovici este locțiitorul politic al domnului Bernard Bercovici, adică adevăratul director al „departamentului românesc" al postului de radio „Europa Liberă".

Născută la Iaşi în 1941, domnişoara Alterovici este eliminată din liceu în 1956, adică la vârsta de 15 ani. A fost surprinsă în patul conjugal cu profesorul de matematici, de către soția acestuia. Şi-a continuat studiile secundare în particular, dar nu se ştie dacă le-a terminat. În activitatea-i ulterioară, nici n'ar fi avut nevoie de asemenea studii. A aterizat în 1960 la Bucureşti şi a fost imediat angajată ca manechin la „Parada modei" a Teatrului de estradă. Pe lângă manechin însă, domnişoara Alterovici era şi **lalea**. Din pricina aceasta a avut oarecari neplăceri, cu miliția de moravuri care descoperise că **lalelele** în chestiune făceau parte dintr'o rețea de prostituție clandestină. Nu vrem să dăm amănunte despre această „afacere a lalelelor" în care au fost implicate studente, figurante de teatru şi manechine dela „Parada modei". Cert este că după treaba asta, domnişoara Alterovici a făcut cerere de emigrare în Israel. A părăsit țara în 1964, dar a ajuns... la Roma, unde a „lucrat" la domiciliu prin intermediul cunoscutei proxenete Edmée Vermeille. Cu ajutorul unui client, emigrează în Statele Unite unde îşi oferă „serviciile" postului de radio „Europa Liberă" din New York. Numită „free lancer", domnişoara Alterovici este „utilizată" în particular de toți redactorii de sex masculin ai departamentului românesc al acestui post de radio. În 1966 este găsită într'un birou, la oră târzie şi într'o postură foarte elocventă, cu unul din redacorii principali ai postului, chiar de către soția înşelată. Scandal şi părueială! În asemenea situație, intervine apariția providențială a domnului Noel Bernard Bercovici care, lovit pe loc de trăznetul amorului, o ia cu el la München. Aci, domnişoara Sidonia Alterovici preia de îndată conducerea „departamentului românesc", se instalează în apartamentul domnului Bernard, şi dirijează treburile la telefon, prin intermediul lui „Noelică".

Dintre foştii tovarăşi de branşă şi alți ibovnici, Sidonia Alterovici a reuşit să angajeze până acum la „departamentul românesc" pe **Puiu Kreisberg**, supranumit la Bucureşti „Bibanul" şi „regele Talciocului", actualmente negustor de carne vie la Barcelona şi pe **Sholem Baltuch**, fost regizor la Teatrul evreiesc de stat din Bucureşti, desemnat să facă cronica teatrală.

Era vară când acest domn Sholem Baltuch a sosit la München să-şi ia postul în primire la „Free Europe."

Ştiind probabil ce vânt suflă în „departamentul românesc", angajatul domnişoarei Sidonia Alterovici s'a prezentat în ținută de rigoare: claie de păr nepieptănat, mustăți pe oală cu ciorchini de resturi de mâncare, cămaşă soioasă, pantaloni burlane, în sandale şi fără ciorapi...

Printre noile achiziții ale postului de radio „Free Europe" din München se numără şi domnii **Ion Moldovan** şi **Costel Zaharia-Şmilovici.** Primul, membru de partid de multă vreme, a făcut liceul în cursuri serale şi în timp record, şi-a luat diploma de inginer „pe puncte", a ajuns director în Ministerul Industriei uşoare unde tăia şi spânzura, a avut maşină luxoasă şi cont greu la C. E. C. şi a aterizat în lumea liberă cu portofelul bine garnisit. Dacă nu din alte motive, acest Moldovan, mediocru din toate punctele de vedere, a întors spatele foştilor tovarăşi după ce şi-a făcut suma şi de teama „controlului averilor." Despre Costel Zaharia-Şmilovici ştim doar că a fost actor la Teatrul evereiesc de stat din Bucureşti. Amândoi însă au fost recomandați de **„nea Mişu" Grünspann**, personaj foarte cunoscut în barurile şi localurile de noapte din Bucureşti sub numele de „Mişulică cu cordică", patronul „fetelor" instruite de Securitațe şi „împinse" vizitatorilor străini, pentru tragere de limbă şi subtilizare de hârtii interesante. „Mişulică cu cordică" cunoaşte foarte bine pe Sidonia Alterovici din epoca de glorie a „lalelelor"...

Mocirla aceasta în care se bălăcesc bibani, tâlhari, curve şi toate categoriile de golani se chiamă „departamentul românesc" al postului de radio „Europa Liberă", cu pretenția de a fi şi „Vocea României Libere".

Traian ROVINARU

„Noi românii din lagărul Traiskirchen, primind cu mare plăcere ziarul Stindardul, am citit cu admirație relatarea unor fapte reale şi am luat cunoştință cu mare satisfacție de atitudinea adoptată de ziar față de postul de radio „Europa Liberă". Stindardul este expresia sentimentului nostru unanim şi în deplin acord cu toți românii din țară, care ştiu că acest post de radio, denumit în țară postul de radio Bucureşti 4, dezamăgeşte şi dezorientează.

Traiskirchen, in 15 ianuarie 1969

Semnalări

Despre 3 cărți recent apărute vom scrie mai mult în coloanele ziarului nostru. Deocamdată le semnalăm:

„La Roumanie dans la Grande Guerre" de Pamfil Şeicaru, în Editura Minard din Paris, 455 pagini, cu o hartă, prețul 40 F.

„Neajlov", roman de St. Georgescu-Olenin, în Colecția Dacoromania din Madrid, 501 pagini, prețul 5 dolari U. S.

„In marea şi'n mormintele din noi", versuri de Vasile Posteucă, în Editura Revistei Drum (Box 105, Mankato, Minn. 56001, USA, 108 pagini, prețul 3 dolari U.S.

*

Cu ocazia împlinirii a 50 de ani dela Unirea Transilvaniei cu România, „Grupul de Studii" din München de sub conducerea Domnului Inginer Traian Golea a luat foarte lăudabila inițiativă de a retipări toate lucrările privind drepturile româneşti asupra Transilvaniei, Basarabiei şi Bucovinei, lucrări care au apărut în perioada 1940–1944 în Editura Dacia din Bucureşti. Cităm doar câteva din aceste lucrări, retipărite în condițiuni excepționale: **„Ein Raetsel und ein Wunder der Geschichte: Das rumaenische Volk"** de George Brătianu; **„Was ist Siebenbuergen"** de Simion Mehedinți; **„Bessarabien"** de Ion Frunză; **„Die Vereinigung der Bukowina mit Rumaenien"** de Ion Nistor şi **„Die Besarabische Frage"** de C. Uhlig, profesor la Universiatea din Tuebingen, aceasta din urmă apărută în Editura Hirt din Breslau, în 1926.

Pentru procurarea acestor lucrări, cât se poate de utile întru apărarea cauzei româneşti, doritorii sunt rugați să scrie la următoarea adresă: Verlag Rumaenische Studiengruppe, Traian Golea, 8 München 2, Gabelsbergerstr. 26, R. F. Germania.

*

Domnul Profesor D. Paulescu dela Universitatea din Brasilia (Adresa: Caixa Postal 907, Brasilia, DF, Brasil) a trimis la început de an o foarte frumoasă scrisoare adresată tuturor românilor pribegi.

Ultimele fraze ale acestei scrisori, care exprimă şi gândurile echipei noastre dela Stindardul, sună astfel:

„Păstrându-ne în permanență legătura frățească unul cu altul, învingem mai uşor enormele distanțe ce ne despart.

Într'o zi, când vom închide ochii, va rămâne țării suprema noastră dovadă de dragoste şi de luptă întru reinvierea ei.

Iar prigonitorilor de moarte din țară **şi armatei de spioni pusă pe urmele noastre, sabotând şi batjocorind lupta şi realizările româneşti din străinătate,** le răspunde Luceafărul nemuritor al românismului de totdeauna în versul său de foc din Doina:

Cine-a îndrăgit străinii
Mânca-i-ar inima câinii,
Mânca-i-ar casa pustia
Şi neamul nemernicia.

Nu uitați că anul acesta, la 3 august, se împlinesc 50 de ani de când trupele române au zdrobit ultima rezistență a diviziilor bolşevice care alcătuiau armata lui Bela Kuhn. La 3 august 1919, escadronul din avangarda Brigăzii a 4-a de Roşiori (General Rusescu) îşi făcea intrarea în Budapesta. A doua zi, 4 august 1919, diviziile generalilor Moşoiu şi Holban defilau pe Andrassy Ut, principala arteră a capitalei ungare.

Refugiații români din Lagărul Traiskirchen

(urmare în pag. 2)

Lipsă de omenie! Până și pușcăriașii condamnați pe viață au dreptul să primească scrisorile ce le sunt adresate. De unde își arogă atunci dreptul administrația lagărului din Traiskirchen să oprească scrisorile refugiaților?

Este adevărat că, teoretic, refugiații pot munci, dar iarna nu se găsește de lucru. Zilnic se face coadă la biroul de plasare din lagăr și doar câțiva reușesc să se plaseze undeva pe timpul iernii. Să mai spunem oare că, indiferent dacă ești profesor universitar, inginer sau tehnician, în majoritatea cazurilor nu poți lucra decât ca muncitor necalificat? Câștigul săptămânal de 500 silingi abia poate satisface cele mai modeste cerințe. Dar ce se întâmplă cu cei care nu-și găsesc de lucru și totuși sunt obligați să plătească cartela de masă și chiria? Ei sunt puși la munci „gospodărești", în lagăr. Este o onoare să muncești, dar este oare de conceput ca un avocat sau un profesor să fie pus să curețe closetele? Dacă nu face această treabă, nu i se dă cartela de masa... Să fie acesta salutul de bun venit în lumea liberă? Responsabilul cu gospodăria în lagăr, un oarecare domn Blajovic (citește: Blajovici), de bunăvoința căruia se bucură sârbii și bosniacii veniți din Jugoslavia, îi tratează pe intelectuali la fel ca aventurierii, derbedeii și țiganii care se prezintă la Traiskirchen numai pentru a ieși din iarnă. Dela domnul Blajovic obțin însă cu toții bonuri gratuite pentru îmbrăcăminte. Pentru administrația lagărului din Traiskirchen nu există intelectuali. Toți sunt o apă și un pământ!

Acei care au avut mult de suferit în țară și care și-au pregătit evadarea de ani de zile, suportă mai ușor viața de lagăr. Cei mai mulți însă sunt șocați de condițiile de conviețuire, de lipsa de informare competentă și precisă, precum și de lunga așteptare până la emigrare. Se simte lipsa unui delegat oficial, de preferință cunoscător al limbii române, care să poată furniza informațiile necesare cu privire la îndeplinirea diferitelor formalități. Nu se cunosc nici condițiile de viață și nici condițile de primire în țările dispuse să primească refugiați. Asupra tuturor plutește o atmosferă de dezolantă așteptare și de indispoziție. Se cunosc numeroase cazuri de refugiați care se înscriseseră pentru a emigra în Canada. După săptămâni și luni de așteptare, au fost chemați la consulatul respectiv unde li s-a propus să emigreze... în Australia.

In lagărul din Traiskirchen trăiesc laolaltă oameni de diferite naționalități, foarte diferiți între ei prin cultură, educație și comportare. Cum am spus mai sus, refugiații de proveniență din Jugoslavia au în rândurile lor mulți vagabonzi și elemente criminale care, prin comportarea lor, deservesc cauza tuturor refugiaților. Cei provenind din Cehoslovacia sunt în general mai liniștiți. Compozitia lor este foarte eterogenă însă. Refugiații din România sunt, în marea lor majoritate, oameni care au avut o situație și o profesiune precisă. Mai toți au o comportare corectă și o ținută demnă. În repetate rânduri, autoritățile austriace au remarcat acest lucru. Impresia pe care o lăsăm în Austria este pentru noi prima piatră pe care ne clădim nouă noastră existență în exil...

Noi Românii suntem legați prin mii de fire nevăzute, prin tradiții și obiceiuri, prin simțăminte comune care ne apropie și ne unesc până la identificare. Mai mult ca oriunde, aci în lagăr am simițit că națiunea este o familie mai mare. Dorința noastră cea mai arzătoare este ca această unitate de simțăminte să se transforme într'o unitate de interese, în prezent și în viitor, element de polarizare pentru toți cei cu inimă română și care consideră exilul ca o stare de provizorat.

Toleranți și sociabili, românii din Traiskirchen, păstrând această caracteristică a poporului nostru, au legat prietenii cu bulgari, unguri, cehi ori polonezi și au manifestat permanent aceisași înțelegere pentru tragicul destin care ne-a adus pe toți aici. Păstrăm cele mai bune relații cu ungurii din lagăr, dar ne supără faptul când aflăm că unii dintre ungurii din România declară că au părăsit țara din cauza „persecuțiilor naționale." Am trăit pe propria noastră piele istoria ultimilor 20 de ani și știm prea bine ce a fost în țară și care este adevărul. Ungurii din România ar trebui să pretindă dela toți conaționalii lor să dea dovadă de obiectivitate și de corectitudine în exil. Majoritatea refugiaților români sunt animați de sentimente naționale și patriotice, dar nutresc o profundă repulsiune față de politica de permanentă opresiune din țară și față de cei care practică această politică. Față de viitor, **ei sunt optimiști.** Nu am părăsit țara, nu am trădat poporul, **am părăsit doar regimul.** Fiecare dintre noi și-a lăsat în țară pe cineva, o parte din propria lui ființă. Toți speră că se vor reîntoarce, mai curând sau mai târziu...

Cei mai mulți dintre refugiați doresc să emigreze într'un stat liber și prosper economic, într'un stat care poate să le garanteze **libertatea spirituală** și prosperitatea materială. În țară, nu s'au putut bucura nici de una nici de cealaltă. Emigrarea se face prin diverse organizații, laice sau bisericești, care lucrează destul de încet și care se ocupă prea puțin de soarta refugiaților români. Cehoslovacii au peste tot prioritate, putând emigra mult mai repede și într'un număr mai mare de țări.

Marea majoritate a refugiaților obțin azil economic și numai foarte puțini azil politic. Criteriile după care autoritățile austriace acordă azilul politic, rămân enigmatice și greu de interpretat. Sunt cazuri de foști deținuți politici din România cărora nu li s'a acordat azilul politic, **pe motivul că asemenea detențiune nu se încadrează în prevederile pentru obținerea azilului politic.**

La 31 decembrie 1968 se aflau în lagărul dela Traiskirchen aproape 1300 refugiați. După țările de proveniență, erau: 600 din Cehoslovacia, 400 din Jugoslavia, 90 din Ungaria, 30 din Polonia, 10 din Bulgaria, 3 din Albania **și 94 din România.** La aceiași dată, un număr ceva mai mic de refugiați români se aflau în alte lagăre, mai mici, precum și în diferite localități din Austria. Din cei 94 refugiați români 69 erau bărbați și 25 femei. Marea lor majoritate aveau vârsta de 25 până la 40 de ani. După profesiuni: 4 refugiați români erau medici, 3 avocați, 4 ingineri, 5 profesori, 5 tehnicieni, contabili, funcționari, muncitori calificați etc. Sunt și câțiva membri de partid printre ei, dar și aceștia sunt tot atât de anticomuniști ca și ceilalți. Majoritatea emigrează în Statele Unite, alții în Canada și un număr mai mic în alte țări, Suedia ocupând un loc de frunte.

De dincolo de Ocean, refugiații români din Traiskirchen au primit scrisori dela acei care au trecut prin acest lagăr. Cei ajunși în Statele Unite descriu modul de viață de acolo, precum și greutățile inerente pe care le întâmpină la început, cu deosebire greutatea de adaptare la mediul american.

Solicitând ajutorul compatrioților din lumea liberă, refugiații din lagărul dela Traiskirchen fac și unele propuneri care ar putea să ajute la înlăturarea greutăților actuale:

1. Să se intervină la forurile competente pentru ca refugiații români să obțină azilul politic după alte criterii decât cele actuale. Procentul celor care obțin acum azilul politic în Austria este foarte mic.

2. Lagărul să angajeze un interpret de limba română care să locuiască în lagăr.

3. În lagăr să ia ființă o bibliotecă care, în afară de cărți, să poată pune la dispoziția refugiaților și publicații periodice în propria lor limbă.

4. La ora actuală, garanțiile din Statele Unite nu vin decât prin Părintele Gâldău, care dealtfel dă dovadă de multă bunăvoință. Nu este oare posibil să se înființeze și alte organizații care să dea garanții?

5. Nu s'ar putea interveni și la guvernul francez, astfel ca refugiații români să fie primiți barem temporar în Franța, dat fiind afinitățile de cultură și prietenia tradițională dintre cele două popoare?

– In concluzie, refugiații români din Lagărul Traiskirchen din Austria, constituind lotul cel mai mare de refugiați din ultima vreme, afirmă cu tărie dorința lor de a strânge rândurile împreună cu toți frații lor din țările occidentale, de a fi interpreții durerii celor rămași acasă, condamnând răul lăsat în urmă și exprimând hotărîrea de a lupta împotriva acestui rău- până la victoria neamului și a libertăților într'o Românie independentă și cu adevărat românească.

Nicolae DUNĂREANU

Traiskirchen, la începutul lui februarie 1969

Orice sumă de bani destinată ziarului rugăm a se trimite la următoarea adresă:
Bankgeschäft OTTO DIERKS & Co.
8 München 2 – Marienplatz 28
Kto.-Nr. 59 555 PSchA München,
cu menționea:
für STINDARDUL, Konto-Nr. 2 277

Semicentenarul Unirii Transilvaniei la München

După cum am anuațat in numarul precedent, manifestația care a avut loc la München în seara zilei de 30 noiembrie 1968 pentru comemorarea celor 50 de ani dela Unirea Transilvaniei cu România, s'a bucurat de un mare succes, la acest succes contribuind și faptul că **toate** organizațiile românești din Bavaria au lucrat în deplină înțelegere și în spirit de perfectă colaborare.

In fotografia de sus:o parte din sală (aproximativ jumătate din asistență) în timpul desfășurării programului.

Fotografia din dreapta: Doamna Silvia Sârbu, care inainte de a alege exilul a fost soprană a Radioteleviziunii din București. Doamna Sârbu a fos viu aplaudată pentru modul fermecător cum a știut să interpreteze cântecele populare românești. La pian: Domnul Peter Kiesewetter.

Unruhe im sowjetischen Offizierskorps

Die Welt wurde durch das mißlungene Attentat des Leningrader Leutnants Iljin auf Vorgänge in der sowjetischen Armee aufmerksam gemacht, die dem aufmerksamen Beobachter schon seit längerer Zeit bekannt sind. Wie ein Ostblock-Diplomat unserem Mitarbeiter mitteilte, hat die Leningrader Parteiorganisation schon immer der Moskauer Zentrale Schwierigkeiten bereitet. Bereits Lenin mußte gegen diese eingreifen, und Stalin ließ noch kurz vor seinem Tode einige prominente Leningrader Funktionäre liquidieren. Die Leningrader Parteigruppe war stets pragmatisch orientiert und „proeuropäisch", wie der Ostblock-Diplomat betonte. Sie hatte engsten Kontakt zu den „Technokraten" und vor allen Dingen zu den Intellektuellen.

Die „Wehrpolitische Information" berichtete fast genau vor einem Jahr (WI v. 25. Januar 1968) über einen Prozeß, der hinter verschlossenen Türen, von der westlichen Welt kaum notiert, kurz vor Weihnachten 1967 in Leningrad stattfand. Die Angeklagten waren Professoren und Studenten der dortigen Universität, junge Offiziere mit akademischer Ausbildung der Leningrader Garnison und der Leningrader Flotteneinheiten. Ihnen wurde nach § 64 der sowjetischen Verfassung der Prozeß gemacht. Wie der Ostblockdiplomat zu berichten weiß, auf Anweisung von Parteichef Bresnew. Die Anklage lautete auf Hochverrat, worauf als Höchststrafe die Todesstrafe steht. Der militärische Staatsanwalt warf den Angeklagten u. a. politische Konspiration gegen das System vor und behauptete, ein „beachtliches" Waffenarsenal vorgefunden zu haben. Die Intellektuellen und die Militärs waren bereits im März 1967 verhaftet worden. Promintester Angeklagter dieser Gruppe war Prof. Ogurcew, Ordinarius für Tibetkunde an der Leningrader Universität. Es wurde lediglich bekannt, daß 4 Angeklagte zu 15 Jahren Zwangsarbeit wegen „versuchten Sturzes des kommunistischen Systems" verurteilt wurden. Wie derselbe Ostblockdiplomat unserem Mitarbeiter zu verstehen gab, **soll sich seinerzeit Ministerpräsident Kossygin gegen den Prozeß gewandt haben.**

Nicht nur der Attentäter Iljin habe „mit Sicherheit" mit dieser Gruppe in Verbindung gestanden, sondern auch Kossygin kommt aus der Leningrader Parteiorganisation. Er gehörte früher den dortigen „Technokraten" an. Es ist auch kein Zufall, daß die Leningrader stets für ihre Stadt als Metropole der UdSSR plädiert haben. Diesen Anspruch leiten sie von der einstigen Rolle des früheren Petersburg ab. Bekantlich war Kossygin auch nicht beim Empfang der Astronauten, als der Attentäter seine Schüsse abgab, die, wie der Diplomat bestätigte, **„zweifelsohne Bresnew galten".**

Auch in der Moskauer Garnison scheint sich eine opponierende Gruppe bemerkbar zu machen. Der Einfluß des früheren Dozenten an der Frunse-Akademie, Generalmajor a. D. Pjotr Grigorenko, ein Onkel des inhaftierten Jungdichters Alexej Dobrowolskij, scheint nicht ohne Folgen zu bleiben. Grigorenko, der vom Gericht als „nicht zurechnungsfähig" erklärt wurde, jedoch von seinen ehemaligen Schülern und auch anderen Offizieren sehr wohl als höchst intelligent betrachtet wird, ist bei jeglicher Protestaktion anzutreffen: für die Intellektuellen, die nationalen Minderheiten, gegen den Einmarsch in die CSSR. Er bombardiert den Generalstaatsanwalt Rudenko regelrecht mit Protestbriefen. Grigorenko ist ein Anhänger der religionsphilosophischen Werke von Berdjajew, denen zum Ärger des Kremls neuerdings ein Teil des sowjetischen Offizierskorps huldigt.

(Wehr-Pol. Information)

✝

Ernst-Christoph Schepky

An den Folgen eines Schlaganfalles starb in Stuttgart am 27. Januar 1969 im Alter von 72 Jahren der Herausgeber der „Internationalen Presseschau", Herr **Ernst-Christoph Schepky.**

In Görlitz geboren, Kriegsfreiwilliger im I. Weltkrieg, war Ernst-Christoph Schepky, einer der besten Kenner des Südostens.

Vorbildlich in der Art und Weise, in welcher er, seit 1962, die „Internationale Presseschau" zu einem führenden Informationsdienst zu entwickeln wußte, war Schepky ein mutiger und kompromißloser Gegner des Weltkommunismus. Anders als die meisten heutigen Journalisten und Meinungsmacher in der Bundesrepublik Deutschland, blieb er ständig mit den Kameradschaften der deutschen Frontsoldaten und mit den Organisationen der antikommunistischen Emigration in Verbindung. Exilzeitungen wurden in seiner Presseschau oft zitiert, darunter auch „Stindardul".

Wir werden ihn in dankbarer Erinnerung behalten.

Stindardul

Von den Ost-West-Kontakten profitiert nur der Kommunismus.

42 Schicksale von Kriegsverschollenen täglich

klärt heute noch der DRK-Suchdienst. Viele ehemalige Soldaten, Kriegs- und Zivilgefangene könnten aus ihrer Erinnerung noch wertvolle Hinweise geben, die weiteren Angehörigen Gewißheit bringen.

Die Verschollenenbildlisten liegen bei jeder DRK-Kreisstelle auf. Wollen nicht auch Sie einmal Einblick nehmen?

„Friedliche Koexistenz" bedeutet Selbstmord für den Westen.

Une évasion

Les temps ont changé; les évasions de Roumanie sont devenues assez fréquentes. La république concentrationnaire a dû payer ce prix pour gonfler la légende de son „ouverture". Il n'y a pas de délégation touristique ou culturelle qui ne rentre au bercail moins fournie qu'elle ne le fut à son départ de Bucarest.

Tel n'était pas le cas il y a une vingtaine d'années; rares étaient ceux qui réussissaient à franchir des frontières hermétiquement closes. L'occasion m'en fut offerte et je la saisis. Telle est l'aventure que raconte la lettre ci-après. Je n'ai pas la vanité de la considérer comme un „document" et pas même comme un „témoignage". Il y en a tant. C'est l'histoire simple du jeune homme que je fus, auquel je suis resté fidèle au seuil de l'âge mûr. Son visage, que les années n'ont pas embué, m'apparaît avec tous ses élans romantiques dont je ne renie **aucun,** car ils furent et demeurent le pain quotidien de la jeunesse la plus deshéritée et trahie d'Europe. Mon correspondant français – qui fut l'instrument de ma liberté – le sait bien auquel j'écrivais, tant d'années avant le martyre de Jan Palach, sur les „sublimes folies" dans lesquelles nous voyions la seule issue de notre immense désespérance.

Cependant, les dernières lignes de la lettre me laissent un goût de cendres: les vents ont poussé ma barque loin du havre dont j'avais rêvé. C'est mieux ainsi, car je n'aurais pu suivre le pays que j'ai tant aimé sur la route démentielle où l'engagent ses chefs temporaires.

Après tout, c'est un maître à penser français qui m'a appris que: „La foi qu'on a eue ne doit jamais être une chaîne. On est quitte envers elle quand on l'a soigneusement roulée dans le linceul de pourpre où dorment les dieux morts".

Copenhague, février 1969

E. LOZOVAN

Vienne, le 24 décembre 1950

Ce sont là mes premières lignes d'homme libre. Je tremble encore, mais ce n'est pas de peur. Et pourtant je sais que la N.K.V.D. est à mes trousses, que je ne suis que dans un îlot libre en zone soviétique, qu'il me faut en sortir et que, somme toute, je n'ai acquis pour l'instant qu'une liberté de zoo. Non, ce n'est pas de peur que je tremble. Je suis secoué par la joie. Mais mêlées à cette joie, ces vagues de tristesse qui me balayent l'âme comme la tempête soufflant par rafales sur un écueil solitaire, d'où viennent-elles? J'ai rompu la chaîne qui m'attachait à la terre de l'esclavage, mais je suis lié par des milliers de fils invisibles. J'ai l'impression qu'un mur de liège me sépare de cette ville bruyante. Je n'entends qu'une voix qui m'enivre en me répétant: „Tu es libre, libre!" Mais aussitôt après, une douleur lancinante et un cri: „Et les tiens? Tes proches? déportés! Tes amis? en prison!" Ce jour que je vois n'est pas le même pour eux et pour moi. Pour ceux qui furent il y a quelques semaines mes compagnons d'angoisse, de doute et d'espoir, l'aube présente n'a marqué que le commencement de huit, douze ou quatorze heures de bagne, ne différant en rien de celles d'hier et d'avant-hier – tandis que pour moi c'est une vie nouvelle qui a point. Je me suis précipité en aveugle la tête la première à la rencontre de cette lueur timide, bien clignotante et bien lointaine et qui cependant est l'obsession de millions d'êtres. Oh, liberté, on n'a pas besoin de descriptions minutieuses de ton visage pour te désirer, te respirer, te vivre. Il y a bien des années que nous autres Roumains t'avons perdue; j'étais tout jeune lorsque tu étais encore avec nous; pourtant je n'ai pas oublié tes traits.

Partout ici on psalmodie „Stille Nacht, heilige Nacht!": des notes douces comme les bonbons des arbres de Noël voltigent et se posent comme les flocons de neige. Oui, elle doit être joyeuse cette veillée de Noël jusque dans le foyer le plus modeste de cette grande ville d'un pays au milieu duquel je suis seul.

Je pourrais marcher les pieds nus sur les boulevards, j'aurais l'impression que le macadam est velouté. J'ai erré aujourd'hui dans les salles glacées de Schönbrunn. Dans mon pardessus râpé, dans ma chemise de calicot – la seule que je possède – et les mains vides de tout bagage, je me suis senti plus riche que ne l'a jadis été l'Empereur. Le bien que j'ai acquis il y a un mois vaut plus pour moi que ces laques, ces bronzes, ces marbres et, sauf le respect des maîtres d'autrefois, que tous ces gobelins! Je suis monté à la terrasse au fond du parc; du kaléidoscope brumeux de la ville émergeait la fléche de la Stephanskirche, qui s'élançait tout droit et très haut vers le ciel, comme mon espoir.

*

Il y a quatre semaines que j'ai quitté Bucarest. J'étais muet en serrant la main de tant d'amis: mon intention de fuir était un secret terrible dont je n'avais le droit d'accabler personne. Moi-même je n'osais y penser de peur que l'éclat de mes yeux ne me trahisse. Le seul témoin de mon émoi fut l'ossuaire de Saint Démètre dans l'Eglise Patriarcale. Là, sous les voûtes dorées, veillé par l'oeil des saints émaciés des fresques byzantines, je suis allé implorer le courage et la force nécessaire pour franchir ce pas. Il y avait des mois que je ne priais qu'en cachette et que je n'allais plus à l'église: ç'aurait été la plus grande des fautes pour le „militant" que j'étais.

Au coin de la rue j'ai serré rapidement ma mère dans mes bras qui ne se doutait de rien. Dans cette étreinte de moins d'un instant s'étaitent concentrés le déchirement d'un amour filial conscient de tout perdre et la terreur d'être perdu moi-même si je restais et que l'on découvrît mon imposture politique. Pour tous je partais pour huit jours; en prenant le tramway à destination de la gare je savais que c'était la rupture. J'étais déja un étranger à Bucarest, les vitres du wagon me séparaient de la rue comme une cloison étanche.

A la gare la mascarade habituelle au départ pour l'étranger d'une délégation ayant pour mission de dépeindre sous le jour le plus éclatant le bonheur qui règne en Roumanie de démocratie populaire. Quelques dizaines de jeunes gens, amenés de force, vêtus de haillons délavés applaudissaient à tout rompre et criaient d'une voix enrouée leur bonheur socialiste, qui se lisait d'ailleurs sur leurs visages faméliques. Pour les délégués, il y eut des chrysanthèmes. A „l'Internationale" hurlée j'avais envie de répondre par ce cri: „Je vous échappe!" Le train s'ébranla; je n'agitai pas mon mouchoir: peut-on faire un adieu si banal à son passé, à sa patrie? ... Je m'étends dans mon sleeping – les très prolétaires représentants d'une démocratie populaire voyagent toujours ainsi – et je commence à égréner mes pensées. Donc ce n'est pas un rêve fou, je roule réllement dans un wagon portant l'écriteau que j'ai tant de fois caressé des yeux: BUCAREST NORD... puis les noms des villes étrangères. Je peux toucher dans ma poche le plus rare et le plus précieux des documents: mon passeport. Il me brûle la main, mais si odieux qu'il me soit avec sa couleur de sang et ses caractères russes, c'est l'instrument de ma liberté.

Je regarde par la fenêtre: imprimez-vous bien sur ma rétine, images fuyantes de la patrie que je quitte parce que je l'aime et que je ne veux pas être du côté des tortionnaires. La frontière, le cachet de sortie est apposé sur la page crème du passeport; l'aiguillage grince horriblement: Grand Dieu, pourquoi m'as Tu tenté? Et si je manquais de courage au dernier moment pour sauter le pas, pourrais-je supporter de rentrer et reprendre ma chaîne après avoir touché aux confins de la liberté?

*

Le programme du séjour officiel étant épuisé, il faut maintenant rentrer à Bucarest. Imaginez-vous un galérien attaché sommairement à une corde, ne se sentant pas surveillé, et ayant par dessus le marché à portée de la main un couteau avec lequel il pourrait aisément couper ses liens. Il hésite pourtant. Qu'est-ce qui le retient? Un peu l'accoutumance à la douleur, un peu l'inquiétude quant au poids de la liberté et, beaucoup plus, la solidarité avec les camarades en compagnie desquels il a si longtemps manié le même lourd aviron.

Tel était mon état d'âme cet après-midi-là, le dernier que je devais passer à Vienne avant le retour. D'un côté le vertige magnifique de n'avoir à faire qu'un pas pour être libre, de l'autre côté le désespoir d'abandonner ceux qui m'étaient chers. C'est le premier de ces sentiments qui a eu le dessus, je n'ai pas pu y résister. J'ai senti que le vide se faisait autour de moi, qu'une atraction m'y poussait; je n'étais plus qu'une aiguille tombée dans le champ d'un aimant. Je jetai un dernier regard sur la morne chambre de l'hôtel „Trieste" qui avait connu pendant 5 jours mes tourments, je me signai et franchis le seuil.

J'effleure à peine le parquet. Dans l'escalier je rencontre un de mes cerbères; il ne me dit rien, donc ma transfiguration n'est qu'intérieure; quatre ans de vie sous le régime de démocratie populaire ont suffi pour m'enseigner à enfouir profondément mes sentiments les plus fougueux.

Dans la rue. Mes lèvres sont plus glacées que la bruine, mes yeux sont comme embués par un brouillard, mon front est plus blême que la lumière des réverbères. Je ne regarde pas en arrière, je ne peux pas, mon cou est comme raidi. Je me rends compte qu'aucun poids ne me retient plus, je commence à courir... je cours, haletant. Liberté, j'entends ton appel, je brûle de te serrer dans mes bras, de pleurer et de te caresser. Encore deux bonds et tu m'appartiens comme je t'appartiens!

Phalène attiré par la lumière, je m'arrête devant une vitrine éblouissante: les bureaux d'AIR FRANCE. Devant moi, soudain, s'étale la planisphère, sillonnée par une immense toile d'araignée ayant pour centre Vienne et pour extrémités Terre Neuve, Wellington, Le Cap et la Terre de Feu. Le ciel se fend. Est-ce que je comprends bien: **toutes** les routes sont libres devant moi? Une seconde j'ai connu le bonheur parfait...

*

Et maintenant vous allez me demander pourquoi j'ai quitté mon pays puisque je suis jeune, que j'aurais pu m'adapter et que ma position était même enviable. Je vais vous répondre: parce que j'étais repu de mensonges, parce que je ne voulais ajouter de ma main une once au poids qui opprime, qui écrase mon peuple, parce que j'estime qu'humainement il est plus digne d'être „Personne Déplacée" que grand personnage d'une république populaire, et parce qu'enfin j'ai foi en la victoire de la justice.

Si vous me demandez où je compte aller maintenant, je vous répondrai: Pourrais-je penser, ne fût-ce que pour un instant, aller ailleurs qu'en France?

Pour un jeune Roumain, la France n'est pas une terre d'exil!

Une ligue de toutes les sotisses

Monsieur Marcel Fontaine, l'officier de la mission Berthelot dans le lambeau de terre qu'était la Roumanie en 1917, le professeur qui pendant 30 ans fit inoubliable oeuvre de culture, l'homme qui – comme jadis Edgar Quinet – s'unit par mariage à notre pays, enfin, le messager d'espoir de la Radiodiffusion française (lorsque ce poste était une tribune de combat et non comme aujourd'hui un repaire de collabos pro-soviétiques) a parlé de nouveau. Il le fit à Paris, à l'occasion du cinquantenaire de la Grande Roumanie. Ne mâchant pas ses mots, car ses titres lui donnent le droit de parler haut, il égréna ses souvenirs. Il faudrait tout citer de cette conférence; bornons-nous à quelques extraits.

„Devant le péril le gouvernement de Bucarest avait appelé à son secours la France qui lui envoya d'urgence une Mission militaire ayant à sa tête la général Berthelot. Après un départ précipité celui-ci arrivait à Bucarest le 15 octobre. Il trouvait la une situation presque désespérée. De plus il savait qu'il se heurterait à l'hostilité systématique de la Russie prétendûment alliée, pour qui la Roumanie était „chasse gardée". Et en effet jusqu'à la fin, en haut lieu les Russes ne cessèrent d'intriguer en Occident pour obtenir le rappel de cette Mission et de son chef...

Mais dès notre arrivée à la frontière russe, j'eus l'impression, qui se confirma par la suite, oh combien! que nous entrions dans un autre monde, qui n'était plus l'Europe ni aux dimensions de l'Europe, et où souvent les mots, traduits en russe, prenaient un autre sens qu'en Europe.

La révolution n'avait pas encore éclaté, mais elle couvait.

Il nous fallut environ une dizaine de jours pour traverser la Russie du nord au sud en changeant plusieurs fois de train. Sur notre voyage et en rapport avec mon sujet je noterai seulement deux points:

Une désorganisation des chemins de fer qui, combinée avec la mauvaise volonté russe envers les Roumains, avait pour conséquence d'immobiliser dans les gares les énormes quantités de matériel militaire et sanitaire envoyées de France par mer à destination de la Moldavie, seul lambeau resté libre du territoire roumain.

Deuxième remarque: unanimité des Russes avec lesquels nous pouvions nous expliquer en français, pour dénigrer les Roumains, et en des termes tels que devant un auditoire en partie roumain je préfère ne pas les répéter."

Singulier visage de „l'allié" que nous connaissons si bien. Mais qu'il y ait encore des Français lucides qui osent dire la vérité pendant les roucoulements de la „grande commission franco-soviétique" – voilà qui nous récompense de bien des déceptions.

Le professeur Fontaine s'attarda aussi sur la falsification de l'histoire:

„Ainsi à Bucarest où le fuyard d'il y a 50 ans est devenu par ukase du Kremlin héros sauveur et libérateur, les vérités historiques sont-elles éminemment changeantes. Et les savants français, qu'il me soit permis de le dire, ont bien tort quand, ainsi que le cas vient de se produire, ils avalent tout de go et avalisent les yeux fermés tout ce qu'on leur sert entre le caviar et le cotnar aux effluves généreux. Certes leur bonne foi et leur ignorance des procédés locaux peuvent être surprises par les fabricants stipendiés d'histoire habillée à la cosaque. Mais alors, qu'ils le reconnaissent et rétablissent la vérité! C'est ce que nous sommes quelques-uns à attendre depuis un certain temps déjà, nous les témoins français des onzième et douzième invasions russes en Roumanie."

Enfin, empruntant à Renan des accents qui viennent, eux aussi, „du fond de l'histoire", le conférencier a mis à nu la plus dangereuse des mythologies:

„Je sais bien que les nations européennes alors libérées et reconstituées – et dans quelle allégresse! – sont retombées aujourd' hui sous un joug plus pesant que l'ancien, et qu'une nouvelle angoisse étreint le monde. Tandis que sous nos yeux s'évapore, comme fumée au vent des tempêtes moscovites, le rêve d'une Europe libre allant de l'Atlantique à l'Oural, et que nous assistons, en sens inverse, à un assujettissement progressif à l'asiatique qui, parti de l'Oural, avance sans autre obstacle que des mots creux vers l'Atlantique, – nous pouvons être tentés de penser que sont arrivés les temps fatidiques annoncés il y a trois quarts de siècle par Renan dans sa fameuse „Prière sur l'Acropole" quand il écrivait:

'Toute noblesse a disparu. Les Scythes ont conquis le monde ... Il n'y a plus de république d'hommes libres... Une panbéotie redoutable, une ligue de toutes les sottises étend sur le monde un couvercle de plomb sous lequel on étouffe'".

Pour nous c'est clair. Les événements de Prague constituent le premier acte d'une tragédie qui pourrait en avoir plusieurs. Ceux qui ont le cynisme d'appeler „accident" le martyre d'un peuple ne sont que les membres de cette panbéotie redoutable que nous n'aurons jamais la force de vomir et de piétiner comme elle le mérite.

PENTRU ABONAȚII DIN FRANȚA

Orice sumă de bani destinată ziarului rugăm a se trimite la noul nostru cont cec-postal

C.C.P. – PARIS – 12 243 35

Madame F. Gallet

1, Square des Aliscamps, F.75 Paris-16° cu mențiunea, **pour Stindardul**

Dealtfel odată cu ziarul, abonații noștri primesc și formularele „mandat-carte de versement".

Die Standarte

Die Welt in welcher wir leben ist verworren und die Zukunftsperpektiven liegen noch völlig im Dunkeln.
Die Sonne der Freiheit wird aber auch für uns, wie für alle von dem sowjetischen Imperialismus unterjochten Völker, wieder scheinen.
Wir glauben fest daran, wie wir sicher sind, daß die junge Generation den Zusammenbruch der sowjetischen Macht und darüberhinaus des Weltkommunismus erleben wird.

Alexander v. RANDA

Das rumänische Volk und seine Einigung

Wir bringen hier, in gekürzter Form, die Festrede, die von Prof. DDr. Alexander von Randa, anläßlich des 50-jährigen Jubiläums der Vereinigung Siebenbürgens und der Bukowina mit Rumänien, im Festsaal des Kolpinghauses in München, gehalten hat.

Als Historiker ist Professor RANDA weit über die Grenzen Österreichs allgemein bekannt. Nachdem er viele Jahre alle denkbaren Quellen erforschte, ist er selbst zur Quelle geworden für alle, die sich mit der österreichischen Geschichte befassen, insbesondere mit der Epoche nach Karl V. und bis zur zeitgenössischen Geschichte. Ich fühle mich auch nicht befugt, Professor RANDA als Historiker vorzustellen. Erlauben Sie mir jedoch, einiges über ihn als Mensch zu sagen.

Alexander von RANDA ist der Sohn des österreichischen Obersten im Generalstab Maximilian von RANDA, der von 1912 bis 1916 Militärattaché in BUKAREST war, also der letzte Militärattaché der alten Donaumonarchie in Rumänien. Nach dem Waffenstillstand, den Rumänien Ende 1917, nach der Bolschewisierung der russischen Truppen, mit den Mittelmächten zu schließen gezwungen war, wurde Oberst von RANDA von Kaiser Karl Anfang Februar 1918 in geheimer Mission zu König Ferdinand von Rumänien geschickt. Die Folge dieser Besprechung war, daß das besiegte Rumänien in den folgenden Monaten von den Mittelmächten ehrenhaft behandelt wurde, es behielt Divisionen unter Waffen, die nicht gegen die ehemaligen Verbündeten sondern nur gegen bolschewistische Banden eingesetzt wurden, die Mittelmächte widersetzten sich dem Anschluß Bessarabien an Rumänien nicht. Daß dieser Friede durch andere Kräfte auch drückende Bestimmungen erhielt, gehört auf ein anderes Blatt. Aber kein rumänischer Politiker oder Offizier wurde von den Siegern vor ein Sondergericht gestellt und als sogenanter Kriegsverbrecher verurteilt wie heutzutage, mehr als dreiundzwanzig Jahre nach Einstellung der Kampfhandlungen ... im Namen von Prinzipien, die einseitig angewendet werden ...

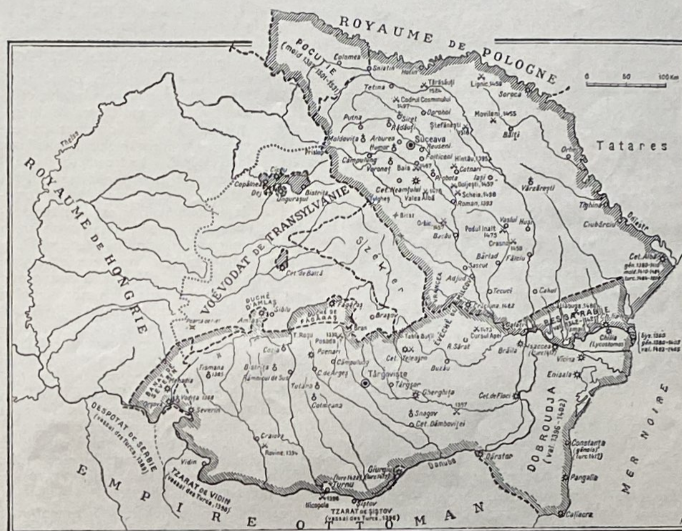
Der Sohn des österreichischen Generalstäblers besuchte die letzten zwei Klassen der Volksschule noch in BUKAREST, dann das Gymnasium und die Universität in CZERNOWITZ, wo er auch als Doktor der Philosophie und als Doktor der Rechtswissenschaften promovierte.

Alexander von RANDA ist also ein Altösterreicher, in dessen Adern auch rumänisches Blut fließt. Mütterlicherseits ist er mit der moldauischen Fürstenfamilie CANTACUZINO verwandt. Seine Vorfahren residierten in OCNA, im nördlichsten Winkel des Fürstentums Moldau, am Dnjester, wo am anderen Ufer litauische Wachen standen, weil in dieser Ecke Europas damals die Litauer unsere Nachbarn waren und nicht die Russen ... So haben sich die Zeiten geändert ...

In den neuesten geschichtlichen Umwandlungen und in Anbetracht der heutigen Finsternis und Unsicherheit, schlägt Professor RANDA eine Brücke, die uns von gestern den Weg ins Morgen zeigt, für uns, die sich der europäischen Schicksalsgemeinschaft und Kulturaufgabe verbunden fühlen und bestrebt sind, den Kampf weiterzuführen, damit Europa nicht untergeht.

I. V. E.

LA VALACHIE ET LA MOLDAVIE AU XVe SIÈCLE

Die Walachei und die Moldau im 15. Jahrhundert.
Zur Walachei gehörten: das Banat von Severin, die Herzogtümer Amlasch und Fogarasch, der südliche Teil von Bessarabien (1342–1421) und die Dobrudscha (1396–1402). Die östliche Grenze der Moldau war der Dnjester. Zum Fürstentum Moldau gehörten auch Landstriche in Mittel- und Nordsiebenbürgen, sowie Pokutien.

I

Wenn mir die ehrende Aufgabe zufällt, vor Ihnen über das rumänische Volk und seine Einigung zu sprechen, so möchte ich mich gerade hier und heute nicht auf Ereignisse und Gestalten einer Generation beschränken, sondern auch die ganze Vergangenheit des rumänischen Volkes zu würdigen versuchen. Seine Gegenwart ist ohne Kenntnis der Vergangenheit unverständlich und ein Volk, das seine Vergangenheit vernachlässigt, hat keine Zukunft. Man kann an der sachlichen Erkenntnis nicht vorübergehen, daß ein Volk, das weder Angriffskriege noch Glaubenskämpfe kannte, keine Ursache hat sich seiner Vergangenheit zu schämen. Es ist nicht nur das größte, sondern wohl auch das älteste Volk des europäischen Südostens. Es ist, nach einem deutschen Gelehrtenwort, kein Volk von Eroberern, sondern ein Volk von Überlebenden. Und wenn wir seine Geschichte durchfliegen, so gedenken wir zuletzt auch eines großen französischen Forschers, dem diese Geschichte nicht nur ein Rätsel, sondern auch ein Wunder schien.

Ein deutscher Romanist nannte Rumänien das gerundetste aller romanischen Länder. Wenn es dennoch erst spät zu seiner Einigung gelangen konnte, so lag das nicht etwa an feudaler Zersplitterung, denn im Widerspruch zur materialistischen Geschichtsauffassung hat Rumäniens wirkliche Geschichte einen Feudalismus kaum gekannt und seine territoriale Aufspaltung rührte letztens von Fremdherrschaft her. Als einziges der romanischen Völker führt es den allgemeinen Römernamen und schon im mittelalterlichen Begriff der Walachen verbarg sich der nicht minder allgemeine Begriff der „welschen" Gesamtheit aller romanischen Völker. Seine Sprache ist eine stellvertretende Form der römischen Reichsidee; sie ist die einzige der romanischen Sprachen, die nicht im Schriftlatein der Staatskanzleien verharrte, sondern sich von Anbeginn lebendig fortentwickelte, dem Umlaufswert nach aber ein Volkslatein blieb, dessen älteste Wortformen sich gerade in jenen Westgebieten finden, deren romanische Kontinuität später so manche fremde Forscher bestritten. Und diese Sprache ist erstaunlich einheitlich, im ganzen Raum vom Dnjestr bis zur Theiß, von dem der größte Dichter des Volkes sagte: „Dela Nistru pân' la Tisa, tot Românul plânsu mi-s'a, că nu mai poate străbate de atâta străinătate".

Man hat diesem machtmässig überfremdeten Volk auch seinen Ursprung und damit seine Heimat wissenschaftlich bestreiten wollen. Im Westen hieß es, die Rumänen seien von Süden hergekommen, wo es noch heute Aromunen gibt, aber vom Süden her wurde ihre südliche Herkunft geleugnet und schließlich bestritt man auch im Osten, daß sie im Osten zuhause seien. Man suchte die Herkunft der Rumänen überall, nur nicht in Rumänien selbst, aber die polemischen Argumente hoben einander gegenseitig auf; würde man sie als Ganzes ernstnehmen, so könnte das rumänische Volk überhaupt keinen Ursprung haben und es wäre, wie Christian Morgenstern gesagt haben könnte, inexistent in eigener Person. Oswald Spengler hat einmal den ironischen Satz geprägt, daß es offenbar zum Anstand eines Volkes gehöre, von irgendwoher eingewandert zu sein und daß es eben dort zuhause sei, wo man es heute vorfinde, bedeute eine fast beleidigende Annahme. Aber gerade in diesem Ärgernis der Kontinuität liegt die Lösung des Rätsels und Wunders rumänischer Existenz.

Die Rumänen sind ihrer Sprache nach wohl ein romanisches Volk, aber ihr Ahnenerbe ist älter als Rom. Herodot, der Vater aller Geschichtsschreibung, hat einst Griehenlands Nachbarn, die Thraker, das nach den Indern größte Volk genannt: es sei, wenn geeint, unwiderstehlich und sein weisester und gerechtester Stamm seien die Geten. Diese Geten und die ihnen stammverwandten Daker lebten auf heute rumänischer Erde und die moderne Forschung hat in mühevoller Arbeit festgestellt, wieviel von ihrem Erbe in Rumäniens Glaubensleben und Brauchtum weiterwirkte. Wie dieses getisch-dakische Ahnenerbe seit Trajan das Siegel Roms erhielt, habe ich des öfteren geschildert und begnüge mich damit, einen deutschen Forscher zu zitieren: In diesem romanisierten Dazien „wollte man nicht nur Römer sein, sondern man wurde es wirklich". Während Rom und Roms übrige Provinzen in der Notzeit der Völkerwanderung versagten, kämpfte man hier in großartigem Idealismus für das wankende Imperium und opferte der großen Idee eines vom Machthunger einer einzigen Stadt gelösten Heiligen Römischen Reiches Land und Leben, aber man wurde im Stich gelassen und die Reichsbastion an der unteren Donau zerbrach. Mit ihr zerbrach zugleich eine Weltenklammer des lateinischen Westens und griechischen Ostens. Die kulturelle Hälftung des werdenden Europa bahnte sich an und die letzten Folgeerscheinungen der Katastrophe reichen bis in die unmittelbare Gegenwart.

Durch die gesprengte Völkerpforte an der unteren Donau ergossen sich ein Jahrtausend lang die Ströme der Völkerwanderung. Nach den Goten und Gepiden ritten asiatische Reitervölker an, Hunnen, Avaren, Magyaren, Kumanen, Tataren, Petschenegen und ihr frühes Gefolge war ein Asiens Reiterhorden überlebender Slawentroß, der die halbe Balkanhalbinsel slawisierte. Das Rätsel Rumänien wuchs zum Wunder. Das Urvolk vermochte sogar die assimilationskräftigen Slawen zu assimilieren und tauchte nach einem Jahrtausend wieder an die Oberfläche der Geschichte. Eine schwerwiegende Folgeerscheinung der Völkerwanderung aber blieb: Siebenbürgen wurde zum Bollwerk der Stephanskrone. Ein Teil der Verteidiger dieser natürlichen Fluchtburg setzte gleichsam den Widerstand in den Kasematten fort, ein anderer behauptete sich in ihren Wallgräben, in der vorgelagerten Walachei und Moldau. Im „Abstieg von den Bergen", dem „Descălecat", entstanden zwei fast gleichartige rumänische Staaten, die den Ritterheeren der ungarischen Krone widerstanden, die sich aber zufolge ungewöhnlicher Lageungunst nicht zasummenschließen konnten. Die Landesherrn der „Țara Românească" und der Moldau hatten zudem bald einen hoffnungslosen Kampf gegen die gewaltige türkische Militärmacht zu bestehen, vom Westen unverstanden und bestenfalls als „Athleten Christi" anerkannt. So währte die kurze Freiheit dieser „Vormauern der Christenheit" kaum ein Jahrhundert, ehe sie der Übermacht des osmanischen Sklavenstaates erlag.

Was blieb, war wieder ein rumänisches Wunder. Mochte dieses Volk auch im Jahrtausend der Völkerwanderung keine Machtgeschichte gehabt haben, so war es im Halbjahrtausend der Türkenzeit das einzige Volk des Südostens, dem eine Geschichte blieb und das Geschichte machte, denn um den Preis wachsender Türkentribute behauptete es seine staatliche Existenz. Anders als im Balkanraum gab es hier außerhalb der türkischen Donau- und Dnjestrbrückenköpfe weder Paschas noch Kadis, weder Moscheen noch Medressen und so gut wie keine Renegaten, vielmehr überlebte die verdorrende byzantinische Ökumene dank der Spenden der rumänischen Orthodoxie. Das rumänische Staatenpaar war für ein Halbjahrtausend zwangsweise entmilitarisiert, aber im Jahre 1600 vollbrachte Mihai Viteazul, ein einsamer Kämpfer für die „Republica christiana", das Wunder aller Wunder, die Vereinigung der Walachei und Moldau mit Siebenbürgen. Sie währte nur einen verschwebenden Augenblick und erst späteren Zeiten wurde das Andenken des Heros und seiner großen Kavalkade zum Ansporn; aber schon sprachen Gelehrte von Daziens Einheit. Von Siebenbürgens in Rom ihr Recht suchenden Rumänen sollte eine „lateinische Schule" das Einheitsbewußtsein fördern und formen. Wie einst die rumänische Sprache das Reichslatein, setzten walachische-moldawische Kirchenbauten die byzantinische Reichsarchitektur organisch fort und ein letztes Kaiserhaus von Byzanz schuf den nationalen Baustil. Dem Sturz dieses Hauses Cantacuzino folgte jedoch das Jahrhundert fanariotischer Erfüllungspolitiker eines parasitären „Peru der Griechen". Rumänische Freiheitskämpfer erhofften Rettung vom römischen Kaiser, aber Österreich wurde zusehends durch magyarische Machtansprüche gelähmt. War Mihai Viteazul durch das Schwert gefallen, so verfiel Horia dem Rad, im Irrsinn starb Avram Iancu und in tiefster Verbitterung schon in den letzten Tagen der Donaumonarchie Franz Ferdinands rumänischer Ratgeber Aurel Popovici, der Visionär eines freien Völkerbundes „Großösterreich". So begann Rußland, dessen Orthodoxie, Kunst und Literatur von der Moldau her manchen Impuls erhalten hatte, in rumänisches Schicksal einzugreifen, aber seine dreizehn „Befreiungs" – Feldzüge brachten neue Unterdrückung und den Verlust Bessarabiens (1812). Wohl drängten Frankreich und England im Krimkriege Rußland wieder zurück und förderten die walachisch-moldauische Einigung; aber schon 1878 stieß das Zarenreich wieder zur Donau vor, sodaß das neue Königreich Rumänien trotz seiner zunehmenden kulturellen Annäherung an Frankreich in einem – dem Parlament nicht vorgelegten – Geheimvertrag dem deutsch-österreichisch-italienischen Dreibund beitrat und die Schicksalpforte am Sereth befestigte.

Wie zur Türkenzeit blieb Rumänien nicht nur Kulturzentrum des Südostens, sondern auch Hohe Schule europäischer Politik. Graf Ährental, der im rumänischen Problem die wichtigste Nationalitätenfrage der Donaumonarchie sah, schrieb einmal aus Bukarest: „Man kann sagen, es gibt keinen dummen Rumänen" und auch der Ungar Szilassy urteilte: „... die rumänische Diplomatie ... könnte manch eine Großmacht beneiden ... seit dem Ende des Balkankrieges wurde Rumänien Arbiter des Balkan und heute ist es ... in fast unheimlicher Weise zum Schlüssel der Weltpolitik geworden". Beide Mächteblöcke eines gespaltenen Europa sparten nicht an Drohungen und versprachen Rumänien, was ihnen nicht gehörte, aber die Waagschale mußte sich der Entente zuneigen. Während die Rumänen in der seit 1775 österreichischen Bukowina wie in allen „im Reichsrat vertretenen Königreichen und Ländern" (1908) das allgemeine Wahlrecht erhielten war das in den Ländern der Stephanskrone keineswegs der Fall. Angesichts späteren ungarischen Unglücks wäre es sinnlos, die Geschichte magyarischer Entnationalisierungspolitik aufblättern zu wollen. doch ist es gewiß, daß der berühmte „Ausgleich" von 1867 für die Rumänen und nicht nur für die Rumänen das Gegenteil eines Ausgleiches war, daß Bessarabien im rumänischen Nationalbewußtsein in den Hintergrund rücken mußte und daß das Königreich sich nicht nur zufolge der Weltkriegslage von den Mittelmächten abwandte. Zur Verwirklichung des Einigungsideals aber bedurfte es des jungen Heeres und so wollen wir nun auch die wechselvollen Weltkriegszeiten betrachten, vom ersten Einsatz am 27. August 1916 bis zu jenem „Dies ater" des 23. August 1944, an dem das rumänische Heer befehlsgemäß vor Rußlands Roter Armee die Waffen strecken mußte.

(Fortsetzung auf Seite 9)

II

Der Nationalcharakter des Krieges von 1916 kam schon darin zum Ausdruck, daß er nur an Österreich-Ungarn erklärt wurde, wiewohl es klar war, daß Deutschland der verbündeten Doppelmonarchie zu Hilfe kommen mußte. Man kämpfte im Sinne Nicolae Filipescus „mit Verbissenheit gegen Ungarn, mit Indifferenz gegen Österreich und mit Bedauern gegen Deutschland". Der lange hinausgezögerte Kriegseintritt blieb ein Wagnis, sollte er doch „sei es im Sieg, sei es in Niederlage, das Recht zur Vereinigung aller Rumänen bestätigen". Ehe noch die rumänischen Armeen den Karpathenkamm überschritten, prägten französische Diplomaten das lockende Wort, die zwanzig Divisionen Rumäniens könnten diesen Weltkrieg entscheiden wie einst General Desaix die Schlacht bei Marengo. Sie spielten damit auf jene berühmte Schlacht an, die Napoleon schon verloren hatte, ehe Desaix herbeieilte und ihm den Sieg über die Österreicher brachte. Über der Schönheit des geschichtlichen Gleichnisses vergaß man, daß der gleiche Desaix im Endkampf von Marengo gefallen war und Rumänien somit ganz unbefangen ein ehrenvoller Untergang pour la gloire de la France in Aussicht gestellt wurde. Rumänien brachte Frankreich effektive Entlastung; Deutschlands neue Dritte Oberste Heeresleitung gab den Angriff auf Verdun auf und machte Divisionen gegen Rumänien frei, darunter das berühmte bayerische Alpenkorps. Nichtsdestoweniger verebbte die Sommeroffensive der Entente. Die Materialschlachten an der Somme und am Isonzo brannten aus und in Mazedonien blieb die Orientarmee Sarrail stecken, sodaß das rumänische Soldatenwort entstand: „Aoleu, Sarai, Sarai, noi ne batem, și tu stai". Weder brachten die ausgebluteten russischen Armeen Entlastung noch vermochten die Diplomaten des Zaren den Angriff Bulgariens auf die Dobrudscha zu verhindern, dem sich auch die Türkei anschloß. Wie so oft im Verlaufe der Geschichte, bewies die konzentrische Offensive des Vierverbandes abermals die geographische Ungunst der walachisch-moldauischen Grenzen. Taktische und vor allem materielle Unterlegenheit taten ein übriges, sodaß auch Abwehrerfolge wie am Jiu mit schwersten Blutopfern erkauft werden mußten. Daß rumänische Heer wurde zu ständigen Schwerpunktverlagerungen genötigt, bald nach Süden (15. September), bald nach Norden (Oktober), dann wieder nach Süden (Dezember). Auch dieser letzte Versuch, in der großgedachten Schlacht am Arges vor den Toren von Bukarest das Schicksal zu wenden, war zum Scheitern verurteilt. Britische Zerstörungsspezialisten sprengten die Sonden des Erdölgebietes von Ploești. Dobrudscha und Walachei gingen verloren und von den 600 000 Mann des Heeres konnten nur noch 400 000 in die mit Flüchtlingen überfüllte Moldau ausweichen, wo Hunger und Krankheiten wüteten.

Das Kriegsjahr 1917 brachte dennoch eine Wende. Die Bedeutung der großen Doppelschlacht von Marăști und Mărășești (bis zum 22. August) liegt nicht nur auf moralischem Gebiet. Auch deutsche und österreichische Historiker anerkennen, daß das „wie ein Phönix" wiedererstandene, neugerüstete und neugeschulte rumänische Heer sich trotz Versagens der Russen „unerwartet gut" schlug und von starkem Selbstbewußtsein erfüllt wurde. Nicht minder bedeutsam aber war es, daß dieser Abwehrerfolg den ersten deutschen Generalquartiermeister Ludendorff bewog, seinen Offensivplan gegen die Moldau aufzugeben. Hätte dieser Rest rumänischen Staatsgebietes geräumt werden und das geschlagene Heer samt Regierung und Krone in den Hexenkessel des revolutionierten Rußland ausweichen müssen, wäre die nationale Einigung fraglich geworden und dank Rumäniens geographischer Schlüsselstellung hätte der ganze Südosten schon 1918 in den Machtsog Moskaus geraten können.

Das Jahr 1918 führte vom Tief zur Höhe. Lenin und Trotzki hatten mit den Mittelmächten einen Waffenstillstand geschlossen, dem sich das völlig isolierte Rumänien anschließen mußte (9. Dezember 1917). Man vermag sich erst heute in diesen historischen Augenblick hineinzuversetzen. Das rumänische Restgebiet war faktisch russisch besetzt; nicht minder als ein Viertel des russischen Heeres stand in der Moldau. 15 rumänische Divisionen standen hier 50 russischen gegenüber. In der grenznahen Hauptstadt Iași schienen die revolutionären russischen Soldatenräte allmächtig. Der Matrose Raschal, der sich zahlreicher Offiziersmorde rühmte, verkündete die Revolution und den Sturz der rumänischen Regierung. Aber kein einziger Truppenteil erlag den fremden Revolutionsparolen. Der bolschewistische Machtergreifungsversuch in der Hauptstadt wurde niedergeschlagen, wobei Oberst Cantacuzino sich hervortat (22. Dezember 1917) und die vierfach überlegenen russischen Truppen wurden entwaffnet. Als russischerseits der Versuch unternommen wurde, den bessarabischen Autonomiewünschen gewaltsam entgegenzutreten, kamen General Broșteanus Divisionen sogar Bessarabien zu Hilfe und stellten (seit dem 13. Januar 1918) die Dnjestrgrenze Stephans des Großen wieder her. Damit geriet das vereinsamte Rumänien noch in Kriegszustand mit dem revolutionierten russischen Koloß. Die Bolschewisten warfen den Petersburger rumänischen Gesandten in die Peterpaulsfestung und beschlagnahmten den nach Moskau geborgenen rumänischen Goldschatz; auch Spaniens Goldschatz ereilte zwei Jahrzehnte später ein ähnliches Schicksal.

Rumänien im 19. Jahrhundert: Durch den Frieden von Bukarest (1812), bekamen die Russen den östlichen Teil der Moldau, dem sie den Namen Bessarabien gaben. In Wirklichkeit wurde mit dem Namen Bessarabien nur der südliche Teil der Ostmoldau bezeichnet, der von 1342 bis 1421 den walachischen Fürsten der Bassarab-Dynastie gehörte. Nach dem Frieden von Paris (1856) wude der südliche Teil von Bessarabien, also die Regierungsbezirke Cahul, Ismail und Bolgrad, wieder rumänisch. Im Friedensvertrag von Berlin (1878) wurde Rumänien gezwungen, den südlichen Teil von Bessarabien wieder an Russland abzutreten. Gleichzeitig bekam Rumänien die Dobroudscha. (Karte: „Origines et formation de l'unité roumaine" von G. I. Bratianu, Bukarest 1943).

Diese völlige Wandlung der Weltkriegskonstellation fand einen überraschenden Ausdruck im damals aktuellen Bereich monarchischer Solidarität. Die Initiative kam hiebei Österreich zu, daß „die in Kronen auf dem internationalen Markt herrschende Baisse nicht zur Deroute steigern wollte", indem es „weitere Kronen auf den Markt warf". Ein österreichischer Oberst der sich für die Idee Aurel Popovicis eingesetzt hatte, erhielt den Geheimauftrag „sofort auf dem ihm kürzesten und schnellstens scheinenden Wege Seiner Majestät dem König von Rumänien bekanntzugeben, Kaiser Karl sei bereit, wenn Rumänien dazu die Anregung gebe, mit Rumänien eine Allianz zu schließen. Hauptzweck dieser Allianz wäre die Bekämpfung der weltbedrohenden bolschewistischen Revolution. Die Bedingungen würden für Rumänien sehr ehrenvoll sein, und wäre Rumänien nicht verpflichtet, gegen seine Verbündeten zu kämpfen, müsse also keinen Treubruch begehen". Zugleich mit den Geheimverhandlungen des Armeeoberkommandanten und eines königlichen Flügeladjutanten mit diesem kaiserlichen Oberst, erfolgte die Proklamation der Unabhängigkeit Bessarabiens von Rußland (6. Februar 1918). Am selben Tag erklärte Italiens Außenminister, die Entente würde niemals einem rumänischen Separatfrieden zustimmen; Rumänien möge wissen, daß die Kirche gelegentlich nach dem Sündenfalle Absolution erteilen werde, niemals aber vorher. Aus dem Munde eines der Kirche nicht eben nahestehenden Politikers klang dieser Ausspruch seltsam genug. Frankreichs Forderung, im „triangle de la mort" der Moldau unterzugehen, wäre nationalem Selbstmord gleichgekommen, die allierte Zumutung eines Rückzuges nach Rußland erledigte sich von selbst. Als die Sowjets durch Funkspruch Deutschland zur Revolution aufriefen, führte der deutsche Ober-Ost einen kurzen Offensivschlag, dem sich die Österreicher auf Einladung der ukrainischen Nationalregierung anschlossen (28. Februar). Durch den Eisenbahnfeldzug der Mittelmächte in die Ukraine völlig eingekreist, unterzeichnete Rumänien den Vorfrieden von Buftea (5. März), der einen schweren Rückschlag für die Einigungsbestrebungen bedeutete, da Ungarn den Karpathenkamm und Bulgarien die ganze Dobrudscha forderten. Nur mit Mühe setzten Wien und Berlin es durch, daß Rumänien die größeren Städte des Karpathenraumes und ein Meereszugang durch die in ein merkwürdiges Kompromißkondominium des Vierverbandes verwandelte Dobrudscha blieben, erzwangen auch weder einen Frontwechsel noch eine Demobilisierung in Bessarabien. Dennoch konnte Rumänien diesen Vertrag auf die Dauer nicht hinnehmen, besonders seit man von ungarischen Projekten einer Aussiedlung der Rumänen des siebenbürgischen Grenzsaumes hörte. Vaida Voevod hatte sich über „antirumänische Prozeßmache" in Siebenbürgen zu beklagen und auch Prälat Seipel sprach in dieser Angelegenheit beim Kaiser vor (Juni 1918). Eine Reichstagsrede Tiszas mit antirumänischer Spitze (5. Juni 1918) forderte Ungarns Vetorecht, wenn andere Staaten sich dem deutsch-österreichischen Bündnisse anschließen wollten. Die Ratifizierung des Bukarester Friedens (vom 7. Mai) verzögerte sich; als die Mittelmächte im Herbst seine Revision unter Rückgabe der Dobrudscha und des Karpathenkammes anboten, ging das Königreich nicht mehr darauf ein, da die Weltkriegslage sich mit dem Eingreifen der Amerikaner abermals geändert hatte, Bulgariens Armee auseinanderlief und die Donaumonarchie der Auflösung entgegenging. Kaiser Karls Oktobermanifest verwandelte Österreich in einen Vielvölkerverband, aber diese allzuspäte Verwiklichung Großösterreichs im Sinne Aurel Popovicis blieb ein Torso, da Ungarns Politiker dem hungernden Wien mit Lebensmittelsperre drohten. Kurz nach dem Kaisermanifest verkündete Vaida Voevod (am 18. Oktober) aufgrund der Beschlüsse eines Nationalexekutivkomitees von Oradea (12. Oktober) im Budapester Abgeordnetenhaus das Selbstbestimmungsrecht.

Am 10. November 1918 drängten die Ereignisse bereits der Einigung aller Rumänen entgegen. Auf Einladung eines Nationalrates unter Iancu Flondor zog General Zadiks 8. Division in der Hauptstadt der Bukowina ein, der siebenbürgische Nationalrat notifizierte der Budapester Revolutionsregierung seine Machtübernahme und die Mobilisierung des Königreichs gab ihm militärischen Rückhalt. Zu Kampfhandlungen mit den Mittelmächten kam es nicht, da Österreich-Ungarn und Deutschland bereits Waffenstillstand geschlossen hatten (4. und 11. November), die Operationen der rumänischen Armee wurden jedoch vielfach durch die Westmächte gehemmt. Marschall Franchet d'Esperey hatte im Waffenstillstand von Belgrad aus eigenen Stücken eine Demarkationslinie quer durch Siebenbürgen gezogen, deren Verlauf Absurditäten der Ribbentrop-Linie von 1940 vorwegnahm. Umso bedeutsamer war es, daß die „Versammlung der Hunderttausend" in Alba Iulia die Union aller Rumänen proklamierte und Sachsen (8. Januar 1919) wie Schwaben sich anschlossen, aber die Lage wurde durch einen unerwarteten Umschwung in Ungarn kompliziert. Als der Militärbeauftragte der Alliierten in Budapest den Ministerpräsidenten Karoly aufforderte (20. März), die ungarischen Truppen weiter zurückzuziehen, übergab Graf Karoly die Macht dem Kommunistenführer Béla Kun. Noch vor der Münchner Räterepublik erstand damit eine ungleich gefährlichere ungarische Räterepublik, sodaß Rumänien einen „Zweifrontenkrieg gegen den Bolschewismus" führen mußte. Die alsbald zum Angriff übergehende ungarische Rote Armee (15. und 16. April) wurde zwar überwältigt, aber der Verlauf der Pariser Friedensverhandlungen erzwang die Einstellung der Verfolgung an der Theiß. Rumänien, dem der Vertrag von Versailles erst fünf Minuten vor Sitzungsbeginn vorgelegt wurde (7. Mai), das Clemenceaus „napoleonische Bedingungen gegenüber dem deutschen Achtzigmillionenvolk" skeptisch beurteilte und den Vertrag von St. Germain mit Österreich nur unter Protest unterschrieb, sah sich in Paris ernstlichen Anfechtungen seiner Ansprüche gegenüber. Während dieser Grenzschlacht am grünen Tisch gewann der rote Diktator in Budapest Zeit und warf sich nach Überwindung der Tschechen mit ganzer Macht auf Rumänien. Aber die Flanken der über die Theiß gegangenen ungarischen Roten Armee (19./20. Juli) wurden in einem geschickten Gegenschlag eingedrückt (25./26. Juli) und sie wich in voller Flucht. General Mardarescus Einzug in Budapest unter alliierten Protest wurde nicht nur als ein nationaler, sondern auch als ein europäischer Sieg angesehen, „wie auch die Kämpfer Stephans des Großen in den Türkenkriegen nicht nur für ihr Land stritten, sondern für die Christenheit" und man hob hervor, wäre die rumänische Armee nicht „vom Dnjestr bis zur Theiß ein wohlorganisiertes bewußtes Widerstandselement gewesen, so hätte das Gespenst der Roten Weltarmee an den Ufern des Rheins, das wie ein Albtraum die Nächte Lloyd Georges bedrängte, leicht zur furchtbaren Wirklichkeit werden können".

Wallachisches Grenz-Dragoner-Regiment.
1763—1773.

Dragoner und Trompeter des siebenbürgisch-rumänischen Grenz-Dragoner-Regiments, das 1763 von Kaiserin Maria Theresia aufgestellt wurde. Die Aufschläge waren bis 1770 rot, dann lichtblau. Es ist überhaupt das einzige rumänische Kavallerieregiment, das den Namen „Dragoner" getragen hat. Aber auch die Angehörigen dieses Regiments haben mit eigenem Pferde gedient, genau wie die Kalaraschen in der Moldau und der Walachei und später im Königreich Rumänien.

– Regimentul românesc de Dragoni de Graniță, înființat în Transilvania la 1763 de Împărăteasa Maria Theresia.

Până la 1948, stindardul acestui regiment se păstra în Catedrala din Blaj.

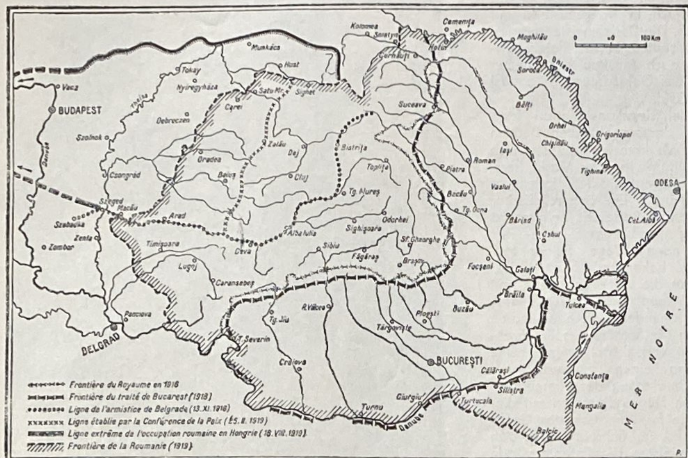
III

Über der Verwirklichung der Vereinigung und manchen Fortschritten der folgenden zwanzig Jahre wurde allzusehr vergessen, welche Gefahren – wie einst Mihai Viteazul – auch dem freien Großrumänien drohten. Man vermerkte es kaum, daß Sowjetrußland jenseits des Dnjestr eine „autonome" moldauische Sowjetrepublik konstituierte, die ungeachtet aller sowjetrussischen Vertragsunterschriften den Machtanspruch des Kreml auf Bessarabien deutlich ankündigte. Wie auch die Königs- und Marschalldiktatur keine echte nationale Ökumenizität brachten, so bewegte sich die Außenpolitik auch dann noch im Pariser Fahrwasser, seit Frankreichs Rußlandpakt Rumäniens Interessen bereits offenkundig bedrohte. Wenn rote Luftflotten Rumänien noch im Frieden ungehindert überfliegen durften (1938) und notlandenden russischen Bombern sogar Reparatur gewährt und Weiterflug gestattet wurde, lag hierin schon ein Auftakt zum erfolgreichen sowjetrussischen Überfall vom 26. Juni 1940. Es sollte nicht bei der erzwungenen Abtretung Bessarabiens und der Nordbukowina bleiben, zu der auch drei rumänische Mitkämpfer der Internationalen Brigaden des spanischen Bürgerkrieges beitrugen. Kurz nach Stalins brutalem Vertragsbruch mußte die Süddobrudscha an Bulgarien abgetreten werden und die seit dem Frankreichfeldzug übermächtige Achse diktierte den Wiener Schiedsspruch. Paul Schmid, der bekannte „Statist auf diplomatischer Bühne", hat diese dramatische Augustszene im Wiener Belvedere als Augenzeuge geschildert: „Als ich die Karte Siebenbürgens auf dem Tisch ausbreitete, auf der die neue Grenzlinie eingetragen war, brach mein linker Nachbar, der rumänische Außenminister, bei ihrem Anblick ohnmächtig zusammen. Die neue Grenze hatte ihr erstes Opfer gefordert. Es sollte nicht das letzte sein." Nachdem Manoilescu sich mit ärztlicher Hilfe wieder erholt hatte, verlas Schmid die „berühmte deutsch-italienische Garantie" an Rumänien, auf die wenige Monate später Molotov in Berlin „verärgert reagierte": „Sie haben Rumänien eine Garantie gegeben, die uns nicht gefällt. Gilt diese Garantie auch gegen Rußland?" Hitler erwiderte Stalins Außenminister unverbindlich, „sie gelte gegen jeden, der Rumänien angreife" (14. November), erließ den Angriffsplan „Barbarossa" (18. Dezember), der eine deutsche Ostoffensive bis zur Linie Archangelsk-Astrachan vorsah und verkündete seiner Generalität den „Präventivkrieg gegen Rußland auf Leben und Tod" (März). Von diesem „schwersten Entschluß seines Lebens" verständigte er General Antonescu zehn Tage vor Angriffsbeginn und damit auch zehn Tage vor dem Duce.

Wie im Jahre 1918 hatte damit die bessarabische Frage plötzlich den Vorrang vor der siebenbürgischen bekommen und Rumäniens Entschluß, der im Zeitstil damals einem einzigen Manne zufiel, konnte nicht zweifelhaft sein, war das Land doch im Vorjahr Opfer eines unprovozierten russischen Überfalls geworden; er hatte Rumänien seines „Vorzimmers" jenseits des Pruth beraubt und es entsprach nicht nur Antonescus Auffassung, sondern auch dem „Volksempfinden", den „riesigen Einbrecher" aus dem Vorzimmer zu vertreiben, ehe er weiteres Unheil anrichten konnte. Auch Finnland tat aus genau denselben Gründen und zu gleicher Zeit ein Gleiches, ohne deshalb ein imperialistischer Agressor zu sein. Wie der Marschall Mannerheim setzte sich auch Antonescu ein begrenztes Kriegsziel und stellte seinen Restaurationsfeldzug in den Dienst einer komplizierten politischen Konzeption: „Ich gehe mit Deutschland gegen

(Fortsetzung auf Seite 10)

LA ROUMANIE PENDANT LA GUERRE DE 1916—1918 ET LA CONFÉRENCE DE LA PAIX (1919)

Rumänien während des I. Weltkrieges und der folgenden Friedensverhandlungen.
Reihenfolge der Zeichenerklärungen (links unten, von oben nach unten): 1. Grenzen des Königreiches Rumänien 1916; 2. Die Grenzen nach dem Friedensvertrag von Bukarest (1918); 3. Demarkationslinie nach dem Waffenstillstand von Belgrad (13. 11. 1918); 4. Demarkationslinie, die von der Friedenskonferenz festgesetzt wurde (25. 2. 1919); 5. Linie, die von den rumänischen Truppen (Feldzug gegen Bela Kuhn) anläßlich der Besetzung von Ungarn erreicht wurde (18. 8. 1919) und 6. Die Grenzen Rumäniens 1919.

LA ROUMANIE AU POINT DE VUE ETHNIQUE

D'après V. Mihăilescu.

Die ethnographische Karte Rumäniens.
Reihenfolge der Zeichenerklärungen (links oben, von oben nach unten): 1. Rumänen in absoluter Mehrheit; 2. Rumänen in relativer Mehrheit; 3. Rumänen in der Minderheit; 4. Rumänen außerhalb der Staatsgrenzen; 5. Die Grenzen Rumäniens im Jahre 1920 und 6. Die Grenzen Rumäniens nach der Besetzung Bessarabiens durch die Sowjets und dem Wiener Schiedspruch (Alle Karten aus George Bratianus „Origines et formation de l'unité roumaine, Bukarest 1943).

DAS RUMÄNISCHE VOLK UND SEINE EINIGUNG

(Fortsetzung von Seite 9)

Rußland, im Konflikt zwischen Deutschland und England bleibe ich neutral und im Konflikt zwischen Amerika und Japan bin ich für Amerika" (12. Dezember 1941). Es blieb freilich offen, inwieweit ein totaler Weltkrieg teilbar sein konnte.

Da der Schlieffen-artige deutsche Marcks-Plan einer Schwerpunktbildung im rumänischen Raume (August 1940) nicht mehr verwirklicht wurde, kam Rumäniens Heer nur eine sekundäre Rolle zu. Die Rückeroberung Bessarabiens und der Nordbukowina erfolgte daher, ähnlich wie der Siebenbürgenfeldzug von 1916, mit fünfzehn unzureichend gerüsteten Divisionen. Es fehlte an Panzern und panzerbrechenden Mitteln, sodaß die Überschreitung des Dnjestr und der Angriff auf Odessa ein Blutopfer von 100 000 Mann erforderte. Bessarabien und die Nordbukowina wurden wieder rumänisches Staatsgebiet, „Transnistrien" aber erhielt nur eine rumänische Verwaltung. Zwar hatten die Sowjets seinen rumänischen Bevölkerungsanteil durch die Konstituierung einer „moldauischen Republik" implizite erkannt (es hatte schon vor einem Vierteljahrtausend sogar zeitweise zur Moldau gehört), aber Antonescu weigerte sich, es als Ersatz für das verlorene Nordsiebenbürgen zu kassieren. Wie einst der russische Großfürst Nikolaus im Türkenkriege von 1878 hatte Hitler ursprünglich nach Erreichung des rumänischen Kriegsziels auf die weitere Mitwirkung des Königreichs verzichten wollen, aber wie einst der Großfürst hatte er sowohl den Feind als auch die rumänische Armee unterschätzt und stellte wachsende Anforderungen. So rückten beim Vorbruch nach dem Kaukasus rumänische Gebirgsdivisionen an die Angriffsspitze und die Krimhalbinsel, auf der einst Stephan der Große als Gatte der letzten Kaisertochter von Mangop Garnisonen unterhalten hatte, wurde zeitweise von sieben rumänischen und zwei deutschen Divisionen verteidigt. Zufolge materieller Unterlegenheit kosteten die schweren Kämpfe in der Nogaisteppe, beiderseits Stalingrad und vor der Räumung der Krim wachsende Verluste. Da das Versprechen einer modernen Ausrüstung bis 1944 nur sporadisch erfüllt wurde, verloren die rumänischen Heeresverbände insgesamt nicht weniger als 450 000 Mann und, diese Opfer schienen vergeblich zu sein.

Im August 1944 standen die von den Vereinigten Staaten mit Riesenströmen von Kriegsmaterial ausgerüsteten russischen Massen schon tief in der Bukowina und in Bessarabien. Cernăuți war verloren, Iași bedroht und die Walachei wurde fast täglich von anglo-amerikanischen Luftflotten heimgesucht, die Städte, Industriegebiete und Bahnen zerbombten und sogar auf einzelne Bauern Jagd machten. Die Heeresausrüstung war nun endlich besser geworden und so keimte die Hoffnung, sich, wie 1917, in einer Abwehrschlacht auf Heimaterde zu behaupten, aber die außen- und innenpolitische Lage war mehr als düster geworden. Kurz nachdem die letzte sowjetische Angriffsschlacht entbrannte, mahnte der deutsche Oberbefehlshaber Südost den Marschall, in diesem Kriege säße man gemeinsam in einem Boot, aus dem niemand aussteigen könne. Antonescu erwiderte, Deutschland habe von der Ostsee bis zum Schwarzen Meer nur einen Freund, aber eben diesen Freund habe es durch den Wiener Schiedsspruch amputiert. Kein anderes Volk wäre, wie Rumänien, Deutschland dennoch treu und auf dem gleichen Schiff geblieben, ohne zu wissen, wohin der Kurs gehe. Der „Conducător", der damals schon mehr war als der „Dritte Mann der Achse", enthüllte seinem deutschen Gesprächspartner ein Geheimnis: „Es ist wahr, daß der Führer mir erklärte, der Wiener Schiedsspruch existiere für ihn nicht mehr, aber sein Versprechen war nur vertraulich, das Volk weiß nichts davon, ich bin allein, keine Partei steht hinter mir und so hat die Feindpropaganda leichtes Spiel". Damit hatte Antonescu nicht alles gesagt, hatte er sich doch der einzigen Bewegung, die sich für ihn erklärte, durch einen Staatsstreich unter Appell an Deutschlands Hilfe entledigt (22. Januar 1941) und wie die rumänische Staatsführung von 1918 nicht bereit war, sich auf dem Altar der Westmächte zu opfern, fühlte er sich nur im Abwehrkampf gegen Sowjetrußland an Deutschlands Seite. Indessen, weder die Engländer noch die Amerikaner, denen er angeboten hatte, sich ihrem Vordringen nach Südosteuropa nicht zu widersetzen, honorierten sein Neutralitätsangebot. Beide angelsächsischen Mächte wiesen Rumänien vielmehr an, sich unmittelbar an Moskau zu wenden. Noch wußte man in Bukarest nicht, daß Churchill dem Kreml einen neunzigprozentigen Einfluß in Rumänien zugebilligt hatte und so setzte insbesondere die Opposition in die westlichen Weltmächte unangebrachtes Vertrauen. Sie glaubte, durch Wettkriechen nach Moskau im Sinne von London und Washington zu handeln, wo man in Wahrheit kaum wußte, was man wollte und sie hoffte auf rechtzeitige anglo-amerikanische Luftlandungen, die nicht erfolgten.

Der Weg der Ereignisse war damit vorgezeichnet. Marschall Antonescu wurde in den Königspalast geladen, verhaftet und einem kommunistischen Deserteur ausgeliefert. Am 23. August 1944, 27 Jahre nach Rumäniens größtem Abwehrsieg bei Mărășești, befahl König Michael seinem Heer, den Widerstand einzustellen, ehe noch ein Waffenstillstand geschlossen war. Damit kam es zur größten militärischen Katastrophe der rumänischen Geschichte. 130 000 Soldaten und Offiziere mußten sich widerstandslos gefangennehmen und nach Rußland verschleppen lassen. Vom ursprünglichen Zugeständnis, einen Teil Rumäniens unbesetzt zu lassen, war keine Rede mehr. Hatten die Mittelmächte Rumänien 1918 ausdrücklich zugebilligt, daß es nicht gegen seine bisherigen Verbündeten kämpfen müsse, so wurde nun der rumänische Heeresrest zum Weiterkämpfen an Seiten der Roten Armeen und damit zu einem sinnlosen neuen Blutopfer von weiteren 165 000 Mann gezwungen. Was sonst, insbesondere nach Wischynskys Eintreffen, geschah, ist allzu bekannt, als daß es hier zu behandeln wäre. Wie eh und je erwiesen die Folgeerscheinungen die geschichtliche Schlüsselstellung des rumänischen Raumes. War Südosteuropa 1940 von Rumänien her in den Bereich der „Achse" geraten, so führten die Kriegsereignisse in Rumänien 1944 zu seiner Sowjetisierung und damit zu einem Ereignis, dessen Bedeutung dem Einsturz der römischen Reichsverteidigung im Donauraum vergleichbar war.

Auch Antonescus Gegner anerkennen, daß der Marschall in der Ljublianka und vor dem Bukarester „Volksgericht" (4. Mai 1946) seine Soldatenehre wahrte. Weder bereute er es, gegen die Angreifer von 1940 gekämpft zu haben, noch leugnete er, daß er diesen Kampf nach Vermögen jederzeit wieder beginnen würde, wenn auch besser gerüstet. Er verlangte zum Tode verurteilt zu werden, wies jede Begnadigung zurück und soll mit den Worten geschlossen haben: „So werde ich auf der Erde des Vaterlandes fallen. Sie aber, meine Herren, wissen nicht, wo Sie sein werden, wenn man Sie dereinst aufhängen wird". Einen letzten Brief des Königs weigerte er sich zu lesen. Dem König nützte sein Verhalten so wenig wie die Annahme des Lenin-Ordens, wurde er doch überfallsartig zur Ab- und Ausreise genötigt.

Wie im Jahre 1918 der Bukarester Friede, wurde der seiner Revision ebenso nahe Wiener Schiedsspruch annulliert. Die Sowjetunion „verzichtete auf Gebietsansprüche", beanspruchte aber ihre bereits als rechtsgültig angesehenen Annexionen von 1940. Die Nordbukowina, Nord- und Südbessarabien, wurden zur Sowjetukraine geschlagen, Zentralbessarabien zur strafweise halbierten moldauischen Sowjetrepublik, deren Hauptstadt von Balta nach Chișinău verlegt wurde. Erst zwanzig Jahre nachher wagte es die Bukarester Akademie, alte Marxmanuskripte zu veröffentlichen, die den rumänischen Standpunkt vertraten. Das kremltreue Chișinău replizierte scharf, die Bewohner der 16. Sowjetrepublik wären nicht Rumänen, sondern Moldauer, die sich seit jeher nach einer Vereinigung mit Moskau gesehnt hätten. Die Geschichte dieser moldauischen Heimat sei nun nach „neuesten Erkenntnissen der Wissenschaft" neu zu schreiben. So schwelt denn der alte Konflikt des expansivsten und des unexpansivsten aller Völker Europas unterhalb des marxistischen Überbaus weiter, aber ungleich gewichtiger als alle dialektischen Argumente wirkt auf Rumänien die Verlängerung der Grenze des russischen Kolosses auf 1329 Kilometer.

Die rumänische Volksrepublik, die kein Großrumänien mehr ist, begeht heuer den fünfzigsten Jahrestag der Vereinigung aller Rumänen, der im russifizierten Cernăuți und Chișinău nicht mehr gefeiert werden kann, im seit dem Sturz der Monarchie (November 1947) verpönten Alba Iulia. So wenig ermutigend wie die äußeren Umstände wirken freilich Kerkerschicksale führender Männer des Tages von Alba Iulia, insbesondere Iuliu Manius, des einstigen Leiters des „Consiliu dirigent", der 84-jährig als Häftling starb, nicht zuletzt auch der Bischöfe der an einem 1. Dezember, dem Tag von Alba Iulia, durch Federstrich beseitigten griechisch-katholischen Kirche Siebenbürgens, die als Zwangsarbeiter in Häftligskleidung zugrunde gingen. Der einzig überlebende dieser geistlichen Häftlinge, Bischof Dr. Iuliu Hossu, war es, der vor heute fünfzig Jahren den Vereinigungsentschluß aller Rumänen verkündete und wenn wir auch in einer Welt der Gehirnwäsche und einer Welt ohne Gedächtnis leben, so sind sich nicht nur Überlebende der hunderttausend Teilnehmer des Tages von Alba Iulia dieser Tatsache ebenso bewußt, wie der Aberhunderttausende für die Einheit gebrachten Blutopfer. Und so ist es wohl ein Gebot der Stunde, hier und heute nicht nur der Einigung zu gedenken, sondern auch der Leiden der Einiger und der Leiden des rumänischen Volkes.

Auch in Bukarest demonstrierten Studenten

Wenn einige Dutzend rote Revoluzzer, Gammler, Lausbuben und Mädchen des gleichen Genres, randalieren, und „Ho Ho Ho Tschi Minh" rufen, dann titeln die Abend- und Morgenzeitungen: „Die Studenten demonstrieren ... besetzten ... erklären sich solidarisch ... verlangen Abschaffung der Bundeswehr ... Errichtung eines Denkmals für Che Cuevara ... Diskussion statt Gottesdienst" usw. usw. Alles, was dieses Gesindel unternimmt, wird sorgfältig registriert, im Rundfunk durchgegeben und auf dem Bildschirm gezeigt. Und niemand denkt daran, gewisse Herren von der Presse, von Rundfunk und Fernsehen, wegen Irreführung des Volkes und Ermutigung krimineller Banden, bis zum bewaffneten Aufstand fortzufahren, zur Verantwortung zu ziehen.

Auch in Rumänien haben Studenten, richtige Studenten, demonstriert, mitten in Bukarest, am Weihnachtsabend, aber die sogenannte deutsche Presse hat darüber mit keiner Zeile berichtet.

Die rumänischen Studenten haben weder „Ho Ho Ho Tschi Minh" gerufen, noch sich mit spanischen Kommunisten solidarisch erklärt. Sie sind nicht unter irgend einem roten Fetzen oder einer Vietkongfahne marschiert. An der Spitze ihrer gewaltigen Kolonne wurde nur eine einzige Fahne getragen, die rumänische, jedoch ohne kommunistisches Emblem. Sie haben alte Weihnachtslieder gesungen und das alte Kampflied der Nation: „Erwache Rumäne!" Man hat Rufe gehört: „Wir wollen Freiheit! Wir wollen, daß die religiösen Feiertage respektiert werden!" und „Nieder mit der Partei"! – der kommunistischen selbstverständlich. Die Miliz hat eine mehr abwartende Haltung eingenommen. Sie hat gewisse Straßen abgeriegelt, aber nicht versucht, den Demonstrationszug zu zerstreuen.

Als die demonstrierenden Studenten den großen Platz vor der Universität erreichten, fanden sie dort Milizsperren und Parteifunktionäre, die auf sie warteten. Ein gewisser Pacoste, der eine hohe Funktion in der Leitung der Jungkommunisten-Organisation (UTC) bekleidet, versuchte etwas zu sagen, aber niemand konnte seine Worte verstehen. Als das geschah, war es bereits 4 Uhr morgens, den 25. Dezember 1968.

Von 18 Uhr abends bis 4 Uhr morgens hatten nicht wenige Bukarester Gelegenheit, diese Demonstration zu sehen und zu hören, was in Sprechchören verlangt wurde. Und wer nicht dabei war, hat davon erfahren. Alle haben es erfahren! Auch die wenigen Korrespondenten der westlichen Presseagenturen, die sich in Bukarest befanden. Sicherlich schickten sie auch Berichte über diese Vorkommnisse an ihre Zeitungen.

Die Berichte wurden aber auf dem Scheiterhaufen der „Entspannungspolitik" und der Meinungsmacherei verbrannt. Traian Rovinaru

Wir kämpfen für die Freiheit, nicht für die „Liberalisierung".

Gerade Ihre Aussage

Zum Verbleib eines kriegsverschollenen Kameraden aus Kampfeinsatz oder Gefangenschaft kann – auch wenn es nur ein Hinweis ist – von großer Bedeutung für die Klärung eines Schicksals sein. Millionen Eltern, Frauen und Kinder hoffen noch immer auf eine Gewißheit!

Jeder DRK-Kreisverband zeigt Ihnen die Verschollenenlisten Ihrer früheren Einheit oder des Gefangenenlagers. Wollen Sie nicht auch zu helfen versuchen?

Herausgeber und für den Inhalt verantwortlich: Dr. I. V. Emilian, Fürstenfeldbruck, Jägerstr. 17
Druck: Dr. Peter Belej, München 13, Heßstr. 74/76